CUMA
12 EYLÜL 1930
5 inci sene, No 1648
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Başmuharriri: Siirt Mebusu MAHMUT

BUGÜN
2 nci sahifede
1— Tarihi tefrikamız: Abdülhamit 2- Harici ve son haberler
3 üncü sahifede
1— M. Mübadele komisyonunun faaliyeti
2— Yunanistan tütün zeriyatının tahdidini teklif etti
3— Dahiliye heyeti teftişiyesi takviye edildi, 4- Türk-Yunan meselesi esasatında uyuşuldu
4 üncü sahifede
Felek, Roman, Siyasi icmal
5 inci sahifede
1— Sinema âlemi

Ağrının karlı tepeleri kıtaatımızın eline geçti..

Bir tebliğ

Anarşi ve fesat unsurları genç muhalefeti iflâs tehlikesine uğrattılar. Eğer muhalefet, nümayiş ve neşriyat yapanlar arasında eyi bir tasnif yapmıya muvaffak olmuş ve hükümlerini sarih söylemiş olsaydı, su bu kadar bulanmıyacaktı.

Fakat hükûmet, karşısında tenkit ve fikir hürriyetini kullananlara hürmet eden İsmet Paşa kısa bir tebliğ ile muhalefeti sukuttan koruyabilecek en iyi teqbiri tavsiye etmiştir. Zabıta ve Adliye kanuna karşı koyanlara, kanunun cevaz vermediği neşriyatta bulunanlara, devlet kuvvetini kırmak teşebbüsünde bulunanlara karşı hiçbir ihmalde bulunmıyacaktır.

Bir memlekette tenkit ve fikir hürriyeti yokmuş gibi bir manzara olmak nekadar zararlı ise, Devlet kuvvetleri anarşi ve fesat unsurlarının oyuncağı gibi gözükmek de o kadar zararlıdır.

Cümhuriyet prensiplerine bağlı kalarak muhalefet etmek istiyenler, her hangi bir muhalefeti Cümhuriyete karşı inhilâl silâhı olarak kullanmak istiyenler arasında son derece keskin bir çizgi bulunmalıdır. Zabıta ve Adliye vazifesini yaparken, memlekette dürüst muhalefetin devam ve inkişafını istiyenler hükûmet kuvvetlerine tam yardımcı olmalıdırlar. Memlekette nizam ve âsâyişin bozulmasını istiyenler, zabıta ve Adliyenin her hareketini cebir, tazyik ve zulüm gibi göstermeğe ve vazife adamlarını tethiş altında bırakmağa çalışacaklardır. Bu, hükûmeti yapacağını yapmaktan menetmez; fakat genç muhalefetin doğru görmesine ve iyi muhakeme etmesine engel olabilir.

İzmir nümayişleri sırasında hepimizi müteessif eden taşkınlıklar, muhalefet tarafından kuvvetle takbih edilmemiştir. Muhalefet İzmirde kendisini sokağa düşmekten korumalı idi. Sokağa düşen ve sokak silâhları ile yürümeğe çalışan bir politika doğru yolu bulmuş addedilemez.

İzmirde nümayişlere önayak olanların ne fikir, ne istihsal ve tüccarlık, ne iktısat, muhalif fırkanın bahsettiği buhranlar doğru bile olsa, bu buhranlara hiç bir nisbetleri yoktur. Yüksek iktısadî ve siyasî işler kaldırım üstünde konuşulmaz.

Memlekette bir fikir ve tenkit hürriyetinin tanzim edilmesi, hükûmet ve muhalefetin, her kisinin de menfaatine uygundur. Bu hürriyeti tanzim etmek ve onu anarşi batağına düşmek en kurtarmak mümkün olmıyacağı gibi bir kanaat yayılması, memleketin zararına olur: Muhalefetin ilk vazifesi kendine yaklaşanlara kanun, nizam ve intizibat, Devlet kuvvetlerine hörmet ve Cümhuriyet prensiplerine tam bir bağlılık dersi vermektir.

Biz karşımızda his ve menfaat ayrılığına dayanan bir düşman safı değil, aramızda ancak fikir başkalığı olan bir dost safı görüyoruz. Memlekette biribirini boğazlama manzarası yaratılmasının hiç kimsenin lehine olmıyacağını bizim kadar muhaliflerimizin de bildiklerine eminiz. Muhalefetin hükûmetin, hepsinin bayrağında bir tek şiar yazılıdır: "Cümhuriyet ve onun bütün kanun ve kuvvetleri!"

FALİH RIFKI

Mektepliler müsabakası

70 inci hafta bitti

70 inci hafta bitmiştir. Gazetemizde çıkan haberlerden en mühimmini seçip cumartesi akşamına kadar müsabaka memurluğuna göndeririniz. Neticeler pazar günü neşredilecektir.

Fethi B. bu sabah Bandırmadan Istanbula geliyor

Tahsin B. Fethi B.i istikbal için hiç bir tezahür yapılmıyacağını söyledi

Fethi B. dün akşam Balıkesire vasıl oldu

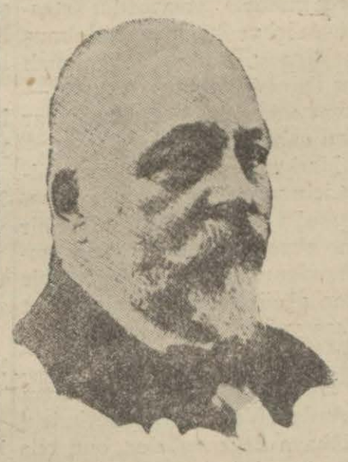

Yeni fırkadan istifası sayıaları üzerine bize bir mektup gönderen *Şair Mehmet Emin B.*

S. C. fırkası vilâyet ocağı idare hey'eti dün gene geç vakit İsmail Hakkı Beyin riyaseti altında içtima etmiştir. Bu içtmada kaza ve nahiye teşkilâtı mevzuu bahsolmuştur.

İzmirden gelen fırka kâtibi umumîsi Nuri B. dün sabah bir saat kadar fırkaya uğramış ve sonra istirahat etmek üzere evine gitmiştir.

Fırka lideri Fethi B. bugün saat 8,5 ta Güzel Bandırma vapurile şehrimize gelecektir. Fethi Beye Haydar B. refakat etmektedir. Ardahan meb'usu Tahsin B. dün bir muharririmize demiştir ki:

Tahsin B. in beyanatı

— Yarın (bugün) Fethi Beyi yalnız fırka erkânı istikbal edecektir. Her hangi bir surette hiç bir tezahürat yapılmıyacaktır. Fethi Beyi, sükûnet ve sâmiyetle karşılayacağız..

Fethi Bey İzmirdeki müteaddit nutuklarında söyledikleri gibi daima sükûneti ve zabıtaya itaatı tavsiye etmişlerdir.,,

Bursa teşkilâtı

Bursa teşkilâtına memur edilen Bursa meb'usu SenihB. dün şehrimize gelmiştir. Senih B. bu teşkilât hakkında bugün Fethi Beye izahat verecek ve bir kaç gün sonra tekrar Bursaya avdet edecektir. Senih B. bize dedi ki:

— Bursa vilâyetinde şimdiye kadar Mustafa Kemal Paşa ve Gemlik kazalarında teşkilât yapılmıştır. Peyderpey diğer taraflarda da yapılacaktır.,,

Beykozda teşkilât

Aldığımız malûmata nazaran Beykoz kazası teşkilâtına Asaf B. namında bir zat tayin edilmiştir.

Bakırköy kazası ocağı bugün açılacaktır.

Hacı Mehmet B. fırkaya girmemiş

Sabık İskân müdürü Hacı Mehmet Beyin yeni fırkaya girdiğine dair gazetelerde havadis intişar etmişti. Bu hususta kâtibi umumî Nuri B.:

— Hacı Mehmet B. fırkamıza girmemiştir. Böyle bir şeyden malûmattar değilim, demiştir.

Keza Mehmet B. de bizzat S. C. fırkasına girdiğine dair neşriyatı sureti katiyede tekzip etmiştir.

Şair Mehmet Emin B.

Bir gazete şair Mehmet Emin Beyin fırkadan çekildiğini yazmıştı.

Yaptığımız tahkikata göre fırka mahafilinde böyle bir şey varit değildir. Zaten Mehmet

(Devamı ikinci sahifede)

Dahiliye müsteşarı dün Ankaraya gitti

Fırkalar kanun haricine çıkmamak şartile intihabatta serbesttir ve müdahale vukuu varit değildir..

Hilmi B. yarın vilâyette tevhit teşkilâtının noksanlarının tetkikine başlıyacak

Dahiliye müsteşarı Hilmi ve İstanbul belediyesi memurin müdürü Samih B. ler dün Ankaradan şehrimize gelmişlerdir. Haydarpaşada Vali muavini Fazlı, Dahiliye vekâleti mahallî işler müdürü Nazif ve belediye muavini Hâmit B. ler tarafından karşılanan Hilmi B. Tokatliyana inmiş ve bir muharririmize âşağıdeki beyanatta bulunmuştur:

— İstanbula bir kaç gün kalmak üzre geldim.

Cumartesi günü vilâyete giderek Emanetle vilâyetin tevhidi dolayısile yapılan yeni teşkilâtın tatbikatını tetkik edeceğim. Memleketin her tarafında yeni belediye kanununun icabatı tatbik olunmuş ve teşkilât ikmal olunmuştur.

Bunun faideleri zamanla anlaşılacaktır.

Maamafih tatbikat esnasında görülecek mahzur ve noksanlar ve şikâyetler nazarı itibara alınarak ilerde lâzım gelen tedbirler ittihaz olunacak ve halkın müşkül vaziyette kalmasına meydan verilmiyecektir.

Herhalde tevhit teşkilâtının kaldırılması mevzuu bahs değildir.

Yeni belediye kanununa tevfikan yapılan teşkilâtın sureti tatbiki ve neticelerini tamamen tesbit için memleketimizin her mıntakasında müfettişler tarafından tetkikata başlanmıştır. Bittabi bunun neticesini anlamak bir zaman meselesidir.

Eğer tevhit hasebile şikâyetler varsa şüphesizdir ki ehemmiyetli surette nazarı itibara alınacak, icabına bakılacak ve her halde işlerin bozulmasına ve geciktirilmesine meydan verilmiyecektir.

Yakında yapılacak olan belediye intihabatında bittabi hükûmet tamamen bitaraf vaziyette olup uhtesine terettüp eden murakaba vazifesini lâyık olduğu ehemmiyetle ifa edecek ve yolsuzluğa meydan vermiyecektir. Bu bapta vakı olacak şikâyetler derhal tahkik ve takip olunacaktır.

Fırkalar, intihabatta kanun ahkâmı haricine çıkmamak şartile tamamile serbesttirler.

Hiç bir müdahale mevzuu bahs olamaz.

Valiler arasında tebeddülât yoktur."

Ağrı dağının tathiri devamediyor

4000 râkımlı karlı dağlar kıtaatımızın eline geçti

ANKARA, 11 (A.A) — Ağrıdağ nın garp, cenup, ve şarkı tamamile eşkıyadan tathir edilmiştir. Yalnız büyük Ağrının şimali şarkîsindeki karlık ve kayalıklara iltica ve ve istinat ederek nevmidane mukavemet etmek istiyen son eşkıya kütlesi her taraftan kuşatılmıştır. 10-9-930 günü bu eşkıyaya karşı yapılan taarruzlarımız da muvaffakıyetle neticelenerek eşkıya mevziinin kilidi mesabesinde bulunan dört bin râkımındaki karlı dağlar da kıtaatımızın eline geçmiş ve eşkıya pek ağır zayıata uğratılmıştır.

M. Venizelos

Yunan hariciye nazırile beraber geliyor

Behemehal 20 T. evelde Ankaraya gelecek

M. Venizelos ve M. Mihalokopulos

Atina, 11 (Anek)— Son günlerde Türkiyenin vaziyeti dahiliyesi ve bir kabine tebeddülü vukuu ihtimali hakkında devam eden asılsız şayialar üzerine M. Venizelos ile hariciye nazırı M. Mihalakopulosun Ankaraya seyahatlerinin akim kalması şayiası çıkmıştır.

Bu şayianın aslı esası yoktur. Dün hariciye nazır vekilile Cenevrede bulunan M. Venizelos ile M. Mihalakopulos arasında cereyan eden muhabere neticesinde Ankara seyahatinin evvelce kararlaştırılmış olduğu veçhile 20 Teşrinievvelde icra edileceği alâkadar makamat tarafından tebliğ edilmiştir.

Piyanko

Dün çekilen numaralar

Büyük ikramiye bugüne kaldı

Tayyare pyangosunun dokuzuncu tertip ikinci keşidesi dün Darülfünun konferans salonunda mutat merasimle çekilmeğe başlamış ve bu keşidenin ikramiye kazanacak olan numaralarında nısfı çekilmiştir. Keşideye bu sabah da devam olunacaktır. En büyük ikramiye olan 35 bin lira dün çıkmamıştır. Dün çıkan en büyük ikramiye on bin lira olup 51228 numaraya çıkmıştır. İkramiye kazanan bütün numaralar altıncı sahifemizdedir.

Boğazlar

Komisyon bu ay faaliyete geçecek

7 İtalyan tayyaresinin boğazlardan geçeceği komisyona bildirildi

Yaz tatili yapmakta olan Boğazlar komisyonu bu ay nihayetinde içtimaa davet edilerek faaliyete geçecektir.

Bükreşte yapılacak olan beynelmilel tayyare müsabakasına iştirak edecek 9 avcı ve bir bombardıman tayyaresinden mürekkep İtalyan filosunun İstanbuldan bugünlerde geçeceği komisyon riyasetine bildirilmiştir.

Komisyon kâtibi umumîsi Salih B. ortada komisyonun meşgul olacağı hiç bir ihtilâf mevcut bulunmadığını söylemiştir.

Vergiler

Maliye vekâletinden yeni emir geldi

Müesseselerin vergileri nasıl tahsil olunacak

Vergilerin sureti tahsili hakkında dün Maliye Vekâletinden Defterdarlığa bazı talimat gelmiştir.

Senei maliyenin hulûlünden evvel iradı gayri safi üzerinden vergisi tahakkuk ettirilen müesseselerden bilâhare müessesenin bir kısmı vergi mevzuundan çıkarılır, yani kısmen ticarî vaziyetten çıkarılırsa: bu gibi müesseselerden o tarihe kadar verği tam olarak alınacaktır.

O tarihten sonra ise vergi miktarı yeniden tahakkuk ettirilecektir.

Kazanç vergisi ile mükellef olanların maliyeden aldıkları ruhsat ve ünvan teskerelerine 15 kuruşluk pul yapıştırılacaktır.

T. Rüştü Beyin seyahati

Hariciye Vekilinin refakatinde kimler bulunacak?

ANKARA, 11 (Telefonla)— Hariciye Vekili, Eylûlün 19 unda İstanbuldan Moskovaya gidecektir. Falih Rıfkı Bey, Hâkimiyeti Milliye Başmuharriri sıfatile Hariciye Vekilimize refakat edecektir.

Rus hey'etlerinin ve Karahanın Ankarayı ziyaretlerinde de fırka gazeteleri başmuharrirleri hazır bulunmuşlardı. Bundan başka vekilin refakatinde Hariciye müdiri umumîlerinden Nuri, Kalemi mahsus müdürü Kemal Aziz Beyler bulunacaktır. Tevfik Rüştü Bey, ailesile birlikte seyahat edecektir.

Seyahatin Odesa ve Moskovadan sonra Leningrat'a kadar uzaması ve Batum yolile avdet edilmesi muhtemeldir.

Maliye müsteşarı ne diyor

ANKARA, 11 (Telefonla)— Maliye müsteşarı Ali Riza Bey geldi. Dedi ki:

İstanbulda vekâlete ait işlerle meşgul oldum. Kambiyo vaziyeti iyidir. İzmirde tütün, üzüm zeytinyağı fiatleri iyi ve satışlar hararetl devam ediyor.

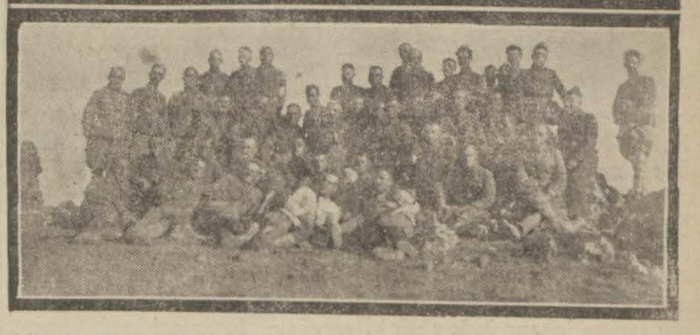

Ağrıdaki asileri kahreden kahraman kıtatımızdan üç kıymetli intiba: 1- Harekât esnasında Fırka karargâhı harp kademesi yürüyüşte. 2- Asiler üzerinde derhal tesirlerini gösteren hava kuvvetlerimizden bir filo istasyonda. 3- Harekâta iştirak eden kahraman zabitlerimizden bir grup..

Maliye vekili Ankaraya avdet etti

Komisyon heyeti vekilenin nezdinde toplanarak kambiyo vaziyetini tetkik etti

Şükrü B. gayri mübadillere yapılacak tevziat işile dün de meşgul oldu

Maliye vekili Saracoğlu Şükrü B. dün Perapalas otelindeki dairesinde Bankalar konsorsiyomuna dahil Banka direktörlerile konsorsiyom icra komitesi reisi Nurullah Esat Beyin ziyaretlerini kabul etmiştir.

Vekil Beyin nezdinde konsorsiyom toplanmış ve kambiyo vaziyeti görüşülmüştür.

Neticede kambiyo işlerinin mucibi memnuniyet bir halde olduğu ve yeni tedbirler ittihazına lüzum olmadığı tesbit edilmiştir.

Vekil B. konsorsiyoma iştirak eden Bankalara bu memleket işinde gösterdikleri kıymetli alâka ve faaliyetten dolayı beyanı teşekkür etmiştir. Şükrü B. bu içtimaı müteakip diğer ziyaretçileri kabul etmiş ve bilhassa gayri mübadillere yapılacak tevziat meselesile meşgul olmuş, bu hususta gayri mübadiller cemiyeti reisi Hüseyin Beyle bir defa daha görüşmüştür.

Vekil B. cemiyetin bu husustaki formülünün tetkik etmiş ve Yunanlıların verdikleri 62,000 İsterlin tazminatın alâkadarlara sür'atle tevzii için şimdiki tevziat komisyonu teşkilâtından istifade edilmesiteklifinimuvafık görüldüğünden yakında tevziata başlanacağı söylenmektedir.

Şehrimizdeki müstacel malî işleri ikmal eden Vekil B. dün akşam Dolmabahçe sarayına giderek Gazi Hz. ne arzı tazimat ve veda eyledikten sonra ekspresle Ankaraya hareket etmiştir.

Şükrü Beyin yakında şehrimize tekrar gelmesi muhtemeldir.

Maarif Vekili

Bern sefiri olan Maarif Vekili Cemal Hüsnü B. bugün Ankaraya hareket edecek ve birkaç gün sonra mahalli memuriyetine gidecektir.

Gazi Hz.

Gazi Hz. dün gece Sakarya motörile Boğaziçinde bir gezinti yaptıktan sonra Saraylarına avdet etmişlerdir.

Nafia vekili Ankarada

ANKARA 11 A. A. — Bir müddetten beri vilâyetlerimizde nafia işlerini tetkik etmekte olan Nafia Vekili Recep Bey bugün öğleden evvel şehrimize dönmüşlerdir.

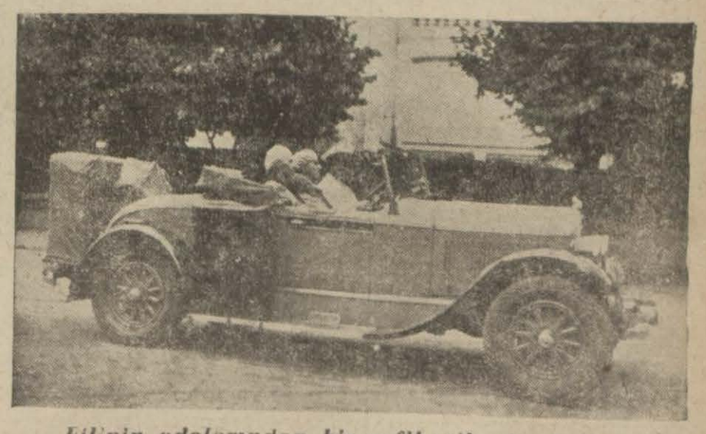

Filipin adalarından bir refikasile devri âlem seyahatine çıkan Miss Mibael otomobilinde

— Yazısı üçüncü sahifede

Sultan Hamit!

Tahsin Paşanın Hatıratı..

No: 33 (Tercüme ve iktibas hakkı mahfuzdur.)

Nişan ve rütbe nasıl tevzi edilirdi?.

Hünkârdan para, nişan, rütbe koparmak istiyenler neler yapardı?

Sultan Hamidn devri saltanatına ait neşriyat, ekseriyeti itibarile, o devrin hakayıkını bilmiyen ve bütün malûmatı kıymetsiz dedikodulara istinat eden kimseler tarafından yazılmış eserlerdir. Bu eserler okunduğu zaman insana öyle gelir ki Abdülhamit devrinin bütün sey yiatı Padişaha aittir. Vakıa Sultan Hamit çok müstebit bir Padişah idi; hayat ve saltanat onun için bir gaye idi; bu gayeyi tehlikeye düşüreceğini zannettiği her hâdiseye karşı son derece müteyakkız bulunur ve her köşede bu gaye aleyhine kurulmuş pusular tasavvur ettiği için her ne pahasına olursa olsun "selâmet ve emniyet tedbirlerine,, müracaat ederdi. Ancak şurasını da itiraf etmek lâzımdır ki Abdülmecit'in "kuruntulu oğlum,, dediği Abdülhamit Efendiden o tanıdığımız Sultan Hamidi çıkarak sebepler yalnız onun vehmi, korkaklığı, hayat ve saltanat sevgisi değildir. Memleketin en hücra köşesinden sarayın en kuytu noktalarına kadar her tarafa girmiş bir sefaleti ahlâkiye vardı ki bu nihayet bir sel halini alarak Padişahı önüne katıp götürmüştü. Tarih eğer bir mahkeme ise bütün şehadetler onun müvacehesinde ifade edilmek lâzımdır; Sultan Hamit devrinin tarihini yazacak müerrihler için bu şehadetler son derece kıymetli olmak lâzım gelir. Ben o devrin en yüksek tarassut mevkilerinden birinde ve bütün devlet işlerinin Padişaha gittiği yolun ortasında bulunduğum cihetle bazı notlarımı lâalettayin ve sıra gözetmiyerek berveçhi ati yazıyorum:

Sultan Hamit zamanında terfiler, nişanlar, taltifler, hep saraydan çıkar, devletin şirazesi sarayda bozulur denilmektedir. Evet, bunda bir hakikat vardır. Lüzum ve ihtiyaç göze tilmeksizin, bütçenin vaziyeti ve hazinenin istitaatı nazarı dikkate alınmaksızın her gün bir çok terfiler yapılır, maaşlar arttırılır. Nişanlar tevzi olunurdu. Fakat mübalâğasızca iddia edebilirim ki bunların ancak yüzde onu Hünkârın karihasından çıkardı. Yüzde doksanı en müciz dilenciler gibi padişaha mutasıl arizalar yazıp duran rical ve ekâbirin bu mütevali müracaatları neticesinde verilmiş şeylerdi. Amma denilecek ki Padişah arzu etse buna meydan vermezdi. Ancak düşünmeli ki Sultan Hamit hilkaten vehham ve korkaktı. Ve onun tahta gelmesini icap eden hâdisat bu vehmi bir kat daha arttırmıştı. Her an ve dakika hayatına suikast yapılabileceğini, her an ve dakika tahttan indirilmesi ihtimali olduğunu göz önünde tutan Sultan Hamit, kendisinin arzusuna muvafık surette teessüs eden bir şebekenin çarnaçar zebunu olmuştu. Müstebit hükümdarların hiç biri kendisini bu şebekeden kurtaramamış, hiç biri bunsuz yaşıyamamıştır. Bu şebeke içinde namuslular namussuzlar, iyiler kötüler, samimıler riyakârlar, hulâsa her çeşit insanlar vardır. Bunlar bir iradesile devlet hazinesinin kapıları açılan, bir emri ile insanları en yüksek mertebelere çıkaran, bir sözü ile göğüsleri sırmaya ve nişana garkeden bir hükümdardan elbette istifade yolunu arıyacaklardır.

Bunları reddetmek Sultan Hamidin işine gelmezdi. Jurnalcılığa cevaz ve revaç vermek suretile memleket içinde kuvvetli bir şebekei istihbarat tesis ettiği gibi herkesin talep ve niyazını is'af etmek suretile de kalplerin minnet ve merbutiyetini temin ettiğine kanidi. Hiç kendi devrinin psikolojisini iyi biliyordu. Filhakika para, rütbe ve nîşan ile kendi işine lâzım olanları bendetmeğe muvaffak olmuştu. Binaenaleyh bu hâdiseyi yalnız bir cepheden değil, ikî cepheden tetkik etmek daha hakşinasane bîr hareket olur. Henüz doğmuş erkek çocuğuna daha beşikte iken çavuşluk rütbesî istiyen falan nazır bu rütbeyî veren Sultan Hamitten daha az mı kabahatlidir?.

(Bitmedi)

Hindistan

Millîciler konferansa gelmiyor

LONDRA, 10 A. A. — Hindistan meselesini tetkik etmek üzre sonbahar nihayetinde Londrada toplanacak olan konferansa iştirak edecek Hint ve İngiliz murahhaslarının isimlerini bildiren cetvel bu akşam neşredilmiştir. Hindistanda mevcut siyasî fırkalardan en kuvvetlisi olan "Hint ittihadı" kongresi bu konferansa murahhas göndermekten imtina etmiştir. Diğer siyasî fırkalar ile cemaatlerin ve ırkların, ziraat ve ticaret teşkilâtının bu konferansta temsil edilecekleri murahhaslar listesinin tetkikindenanlaşılmaktadır. Hint kadınlarının da ayrıca murahhas göndermek istedikleri bilhassa kayda şayan görülmektedir.

Bomba yapıyorlar..!

KALKÜTA, 10 A.A. —Kalkütada bir bomba imalâthanesi ortaya çıkarıldığı haber alınmıştır. Biri kadın olmak üzre 3 kişi tevkif edilmiştir.

Şiddetli yağmurlar

BOMBAY, 10 A.A. — Gayet şiddetli surette yağan yağmurlar nüfusça bazı zayiata ve büyük maddî hasarlara sebep olmuştur. Yağmurdan hâsıl olan sular vilâyet meclisleri için yapılan intihabat münasebetile rey sandıklarının konmasına mahsus olan yerleri istilâ etmiştir. Bu yüzden intihabatın tehirine mecburiyet hâsıl olmuştur.

11 inci içtima

Büyük meclis toplandı

CENEVRE, 10 A.A. — Akvam cemiyeti büyük meclisinin 11 inci içtima devresi başlamıştır. İlk celseye riyaset eden M. Zumesta, mevcut müşkülâta rağmen Akvam Cemiyetine karşı gösterilen ve gittikçe artmakta bulunan itimadın tesirile geçen sene zarfında vücude getirilmiş olan eserler hakkındaizahat vermiştir. M. Zumesta, bilhassa sulha ait teşkilât ve iktısat meseleleri gibi iki mühim işin meclisin dikkatini celbe şayan olduğunu söylemş, Kellog muahedesile Akvam Cemiyeti misakının telifi ve iktısadî faaliyetin tedrici bir surette müştereken tanzimi noktalarında anlaşma husulünün bu yolda mühim terakki adımları teşkil edeceğini ilâve etmiştir. M. Zumesta, daha 1926 senesinde Panamada toplanan kongrede M. Bolivanın bugünkü Akvam Cemiyeti gibi bir teşekkül vücude getirilmesini tavsiye etmiş olduğunu hatırlatmış ve sulhün ve hakkın menfaatine hadim olan Akvam Cemiyeti müessesesine Amerikalıların itimat göstermekte olduklarını beyan etmiştir.

CENEVRE, 10 A.A. — M. Briand ile M. Von Curtius, uzun müddet görüşmüşlerdir.

M. Zumesta

İçtima kalabalık

CENEVRE, 11 A. A. — Cemiyeti Akvamın şimdiye kadar masruf olan faaliyeti hakkında cereyan eden müzakeratta pek çok kimse hazır bulunmuştur. İçtimaa M. Titulesco riyaset etmekte idi. Cemiyeti Akvamın ilk teşekkülü anlarında hazır bulunmuş olan sabık Kanada Başvekili M. Borden, şimdiye kadar elde edilen muvaffakıyetlerden bahsetmiştir. Bundan sonra sözalan M. Briand, Cemiyeti Akvama karşı kendisinde mevcut olan fevkalâde derin itimattan bahsetmiş ve bu cemiyetin milletler nazarında harbe karşı en büyük bir mania olduğunu söylemiştir.

Kabul edilen vesika

PARİS, 11 A.A. — Tan gazetesi yazıyor: Cenevre içtimaında kabul edilen takrir bütün hükûmetlere tam bir serbestî vermektedir. Maamafih, son derece ehemmiyetli bir vesikadır. Bu vesika, Avrupada cemiyeti Akvam kadrosu dahilinde ve mezkûr cemiyet misakı esasına müsteniden her sahada teşriki mesai etmek maksadile vücude gelmiş avrupalı bir teşekkülün mevcudiyetine delâlet etmektedir. Bundan sonra bu hâdiseyi hesaba katmak icap eder. Ve atılmış olan hatvenin geri alınması müşküldür.

Arjantinde vaziyet

NEVYORK, 10 A.A. — Buenos Ayres şehrinin her tarafında sükûn hüküm sürdüğü mezkûr şehirden bildirilmiştir. Caddelerden birinde büyük bir bomba bulunmuş ve infilâk etmesine meydan verilmeden polisler tarafından alınıp götürülmüştür. Sabık Reisicümhurun taraftarlarından bir çoğu tevkif edilmiştir. Mumaileyhin hastalığı hâlâ devam etmektedir.

İngilizlere hücum

SİMLA, 11 A.A. — Hudutta Peiwar mıntakasında erbabı kıyamdan 4 bin kadar kişi kütle halinde İngiliz tayyarelerine hücum etmişler ve ateş açmışlar sada bilâhare İngiliz takviye kıtaatı gelmiş ve onların siperlerini topa tutmuştur.

Fethi B. bugün geliyor

(Başı 1 inci sayfada)

Emin Bey bize gönderdiği mektupta bu şayiayı tekzip etmiştir.

Fırkanın nakli

Fırka eşyasının bir kısmı dün Nazlı handan Taksimdeki Kalmis apartımanına taşınmıştır.

Bugün nakil hitam bularak yarından itibaren Kalmiş'te bilfiil faaliyete başlanacaktır. Şimdi Kalmişte yalnız fırka umumî merkezi meşgul olacaktır. İstanbul vilâyet ocağı merkezi Nazlı handa kalacaktır. Teşrini sani başında umumî merkez Ankaraya naklolununca vilâyet ocağı da Kalmişe taşınacak ve daimî merkezi orası olacaktır.

Fırka istihbarat kalemi

Taksimdeki fırka merkezinde yarından itibaren bir de istihbarat bürosu faaliyete başlıyacaktır. Büro şefliğine bir genç tayin edilmiştir.

Öğrendiğimize göre fırka gazetesi Ebüzziya matbaasında basılacaktır.

Taninden sarfı nazar edilmiştir. Gazete idarehanesi olmak üzere Ebüzziya matbaası civarında bir bina aranmaktadır.

Fethi B. Balıkesirde

Balıkesir, 11 (Hususî muhabirimizden) — Serbest fırkanın lideri, akşam üzeri geldi. İstasyonda karşılıyanlar yoktu. Bura şubesinin üç gündenberi gayret sarfederek topladığı hoca ve amele takımından 2 — 3 yüz kişi yolda kendisini karşıladı. Fethi Bey bunlarla birlikte yeni fırka binasına yürüdü. Yarın, öğleden sonra bir nutuk verecektir.

Fethi Beye karşı burada yapılan tezahürlerin hakikî mânasını Balıkesiri iyi tanıyanlar kolayca anlıyabilirler. Burada sinmiş olan mürteci güruhu, akıllarınca yeni fırkaya müzaheretle bunca şerefli inkılâpları yapan Halk fırkasını zaiflatacaklarını zannetmekte ve bu hisle, yeni fırka faaliyetini körüklemek istemektedirler.

BALIKESİR,11 (Milliyet)— Fethi Bey bugün İzmirden Balıkesire geldi. İstasyon dahilindeki istikbal hey'eti yirmi beş otuz kişiden ibaretti. Bunlar Serbest fırka hey'eti idare azasından Derviş İbrahim Süruri biraderi Derviş Hasan ve Hafız Abdurrahim Mustafa çavuş Mümin zade Hacı Ahmet, lâz Hacı Mustafa,Gürcü Tevfik, Sürmeneli Ali Osman, Şükrü ve Keçeci Hafız Mehmet Efendiler le akraba ve taallûkatlarından ibaretti. İstasyon haricinde saikai merakla-toplanan çoluk çocuk üç dört yüz kişiyi tecavüz etmiyordu. Fırka kâtibi Derviş İbrahim Süruri ve biraderi Derviş Ef. ler şapkalarını sallıyarak "yaşasın diye bağırın çocuklar!,, diyerek Fethi Beyin önünde mütemadiyen sağa ve sola halkı tahrik ediyorlardı. Fethi Beyin de bu vaziyetten sıkıldığı anlaşılıyordu. Bu çocuk kafilesine karışan Fethi Bey lâz Hacı Mustafa Efendinin mağazasına kadar yürüdü ve mağazanın fırka merkezi olan üst katma çıkarak teşekkür etti. Fethi Bey yarım saat sonra evvelâ belediyeyi, sonra Kolorduyu ziyaret etti. Derviş İbrahim Süruri Beyin ikametgâhı olan hanede misafir edilmişti.

İzmir belediyesinin büyük bir ziyafeti

İZMİR, 10 A.A. — Bu gece Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa Hazretlerinin şereflerine Belediye tarafından Türkocağı bahçesinde verilen ziyafet pek samimî olmuştur. Ocak bahçesinin diğer kısmını İzmir in kibar halkı ailelerile birlikte doldurmuşlardı. Ziyafet 12 de hitam bulmuştur. Ziyafette 20 meb'us, kumanda heyeti şehrin ileri gelenleri tüccarlar, memurlar bulunmuştur. Gazi Hazretlerinin san'atkârane bir şekilde hazırlanan resmî tenvir edilince halk fevkalâde heyecanla alkışlamış, yaşa sesleri ve alkışlar dakikalarca sürmüştür.

Ağa Oğlu mat oldu..

ANKARA, 11 (Milliyet) — Büyük Millet Meclisine tatil zamanında kimse uğramaz zannetmeyiniz.

Hergün burada 15 — 20 meb us, koridorda ve gazinoda toplanır, günün meselelerini görüşür, münakaşa ederler. Ağa oğlu iki gündenberi buradadır. Tatil günleri Meclise uğramak, senelerdenberi âdeti olan Ahmet Beyi dün saat üçe kadar göremiyen arkadaşları merak etmişler. Rize meb'usu Ali Bey, arkadaşlarının bu merakını tatmin için Ahmet Beyin Keçiürendeki evine telefon etmiş:

— Ahmet Bey, yahu. . nerelerdesin? Geliyorsun da.

Ahmet Bey cevap veriyor:

— Benim de sizi göreceğim geldi. Şimdi gelirim. Meb'usların neler konuştuğunu siz de tahminde güçlük çekmezsiniz.

Yarım saat duyulmadan geçer. Ağa oğlu Ahmet Bey de kapıdan görünür.

Ahmet Bey, neşeli, kahkahalı, İzmir muvaffakiyetinin (!) gururu ile girer.

Rasih Efendinin sesi yükselir:

— Ey Ahmet Bey. . Anlat bakalım Ahmet Bey. . Eski arkadaşlarına bu hücumunun, bunca ithamlarının sebebi nedir? Ne fenalığınızı gördünüz?

Bu şakadan suale karşı Ahmet Bey, şaka perdesi altında ciddi bir cevaba başlar:

— İzmire giderken pek endişeli imişler. Hiç muvaffakıyet ummuyorlarmışlar. Fakat oraya çıkınca 50 — 60 bin kişiyi Kordonda. . . Ve Yarın gazetesinden İzmire ait bir yaprak okumağa başlayınca, Rasih Bey coşmuş:

— Yahu. . Ağa oğlu burada da mı propaganda?

Gazi ile bu fırkayı teşkil ettik? diye propaganda yaptıklarınız yetişmedi mi?

Rize meb'usu Ali Bey — Ahmet Bey, sayı bilmiyorsun galiba? Diye kahkahayı yükseltmiş:

Öteden başka bir ses ilâve etmiş:

— Ahmet Bey iyi farisi bilirde. . .

Rasih Bey ilâve etti:

— İnhisarlar şöyledir, böyledir diyorsun, hatırlar mısın? Bir gün fırka grupu içtimaında bu inhisarların hattâ ecnebi şirketlere verilmesini müdafaa etmiştiniz? Unuttunuz mu, eğer unuttunuzsa zabıtlar meydandadır. Ahmet Bey, bu hatayı hoş karşılamamış. Cevap olarak ta ne demiş bilir misiniz?

— Ahmet Bey, inhisarların mevcudiyeti aleyhinde değildir. Yalnız bunların kötü idare edilmesi aleyhindedir. . .

Ahmet Bey, meb'us arkadaşları tarafından bir masa başında sigaya çekildiğinden memnun kalmamış, demiş ki:

— Böyle şiddetli hücum olur mu?

Cevaplar — Elbete Ahmet Bey. . Sizin böyle uluorta sözlerinizin cevapsız kalacağına mı kanisiniz? Yoo. . . Böyle zannediyorsanız çok yanılıyorsunuz.

Meclisin gazinosunda bu mübahase cereyan ederken Meclis önünde Başvekil İsmet Paşayı istikbal için halk istasyona akıyordu. Meb'uslar da bu akına karıştı.

Şaban Ef. nin bir mektubu

Eyipte Ramide 1 numaralı evde Şaban imzasile dün şu mektubu aldık:

"Gazetenizin 9 Eylûl 930 tarihli nüshanızdaki şahsıma ait fıkraya cevaptır:

Bendeniz Mülga kassamı umumî mahkemesinden mütekait olup ve selâmeti memleket için İstanbulda teşekkül eden M. grupunun bidayeti teşekkülünde ve müdafai hukukta ve Cümhuriyet Halk fırkasının Eyip nahiyesi ve tayyare cemiyetinin Fatih kazası ve elyevm fıkaraperver cemiyeti azalıklarında hüsnü hizmetim mesbuk bulunduğu gibi İstanbulun işgal zamanında erbabı hamiyetin ve benim malen ve bedenen fedakârlığım neticesinde Eyip polis merkezile 16 Mart hâdisesinde şehit edilen ve her sene fırkaca ihtifali icra kılınan şüheda kabristanı sırf benim eserim, ve bugünde ticaretgâhımda yüz Türk amelesi geçinmekte olduğu halde gazetenizin hakkımda yazmış bulunduğu fıkraya cevabımı gazetenizin bir köşesine dercini rica ederim."

Matmazel Marven

Şehrimizde bulunmakta olan Fıransız tayyarecisi Matmazel Marven tayyare cemiyetinin daveti üzerine konferans vermek için Ankaraya gitmiştir.

Konferansın Cumartesi günü verilmesi muhtemeldir.

Son Haberler

İsmet Pş. candan karşılandı

Başvekile, Ankarada binlerce kişilik halk kütlesi tezahürat yaptı

ANKARA, 11 (Telefonla)— İsmet Paşanın gelişi halkın Büyük reise nasıl candan bağlı olduğunu göstermesine iyi bir vesile oldu. Başvekilimizin 4,5 ta şehrimize geleceğini duyan halk, 4 ten itibaren istasiyona koşuyordu. Hâkimiyeti Millîye meydanında otobüslere binmek için gösterilen tehalük, Meclis caddesinde bir ucu fırka binası önünde ve diğer ucu istasiyonda bulunan binlerce insanın oraya akışı görülecek şeydi.

Sanki Ankara, bir millet bayramı gününü yaşıyordu. İstasyonun içi ve dışı insanla dolmuştu. Riyaseticümhur, kalemi mahsus dairesi önünden Ankara — Sıvas müfettişliği önüne kadar olan saha hınca hınçtı.

Herkes neşe ile sevinçle, millet için yaptıklarına inanarak çalışmağa gelen Başvekile bir an evvel kavuşmak için sabırsızlanıyordu. 5 e doğru bir tren gözüktü. Bu trende İsmet Paşa yoktu. Fakat bu, onun eseri idi.

Haydarpaşa — Sıvas treni gelmişti. Vagonların üzerindeki plâkaya değen gözler, onu bile alkışlamak için içlerinden gelen derin bir hissi zor zaptediyorlardı.

İstasyonun içi o kadar kalabalıklaşmıştı ki, kapının dışında, içerisinden bir misli halk toplanmış bulunuyordu.

Makastan İsmet Paşanın treni göründü. Toplananlar Başvekili vagonun penceresinden görür görmez, "yaşa var ol,, diye haykırmağa başladılar. Bu yüksek tezahür, yürüyen trenle birlikte istasyonun içinde ve dışındaki binlerce halkı sardı. Herkes bağırıyordu:

— İsmet Paşa, seni bekliyor[...] duk!

Bir ihtiyar bağırıyor:

— Senin yolundan şaşmay[...] Başvekil şapkasile binlerce [...] kun vatandaşı selâmlıyor. O[...] rın bu tezahürüne sevimli [...] sile mukabele ediyordu.

Tren durdu. Başvekil, adı[...] nı yere atınca artık milletin [...] muştu. Uzaktakiler, onu g[...] mek, yakındakiler elini sıkm[...] hattâ sarılıp öpmek için birbi[...] rini itiyorlardı. Müşir Fevzi [...] şa, vekil arkadaşları ve meb'[...] lar, daha Başvekilin yanına y[...] laşamamışlardı.

İsmet Paşaya dar bir yol a[...] lar. Paşa yürürken yine bağ[...] yorlardı:

— Çiftçi babası, İsmet Pa[...] Seninleyiz!

Orta yaşlı birisi:

— Senin maiyetinde harp [...] tik ayrılmayız.

İhtiyar bir kadın:

— Allah ömrünü uzun et[...] yavrucuğum!

Bir genç haykırıyor:

— Biz Gaziye ve sana ina[...] yoruz. Başkasına asla!

İsmet Paşa, istasiyondan [...] karken dışardaki binlerce h[...] kın alkışları ve haykırışla[...] yüzlerce otomobilin korna [...] leri etrafa büyük bir tehey[...] veriyordu.

İsmet Paşa vatandaşlarının [...] candan tezahürlerine karşı [...] yecanı dudaklarında zapte[...] Onları tekrar tekrar selâm[...] ve hareket etti.

Paşanın otomobilini alkış[...] var ol sesleri ve onu görebil[...] için koşan yüzlerce halk tak[...] etti.

Bursanın kurtuluşu

Kürtuluş bayramı samimî teza[...]huratla tes'it edildi

Bursa, 11 (*Milliyet*) — Bursa kurtuluşunun yıl dönümü olan 11 eylûl şimdiye kadar görülmemiş, coşkun ve çok heyecanlı tezahuratla tesit edildi. Düşman elinden halâs olduğumuz bugünün sevincini izhar için Bursa halkı üç gün evvelinden hazırlanmışlardı. Her taraf bayrak ve defne dalları ile süslenmiş belli başlı büyük caddeler zafer takları ve halılarla süslenmişti. Büyük küçük kadın erkek, erkenden caddeleri doldurmuş civar köy ve nahiye merkezlerinden gelen halkın iştirakile burasi adeta bir mahşere dönmüştü. Merasime sekiz buçukta başlandı, kağni arabalarının iştirakile kahraman ordumuzun muntazam surette şehre duhulü timsali, sonsuz alkışlarla karşılandı. Ordu arkasında kağnı arabalarile cephane sandık[...] rını taşıyan türk köylüsünün [...] miz ruhlu kadınlarıda aynı [...] rette heyecan ve göz yaşları [...] rasında yaşa sadalarile alkışl[...] mıştır. Müteakiben nutukl[...] başlandı hükûmet meydanı[...] belediye reisi Bursamızın [...] nevver hanımlarından Zeh[...] hanımla, fırka mutemedi H[...] lûsi B. tarafından hararetli [...] tuklar söylenilmiş ve alkışl[...] mıştır. Bundan sonra beled[...] önünde fırka kaza mutem[...] Nureddin Beyin hitabesi "Ga[...] Hz. İsmet Ps. ve Cümhuriy[...] Halk fırkası yaşasın nidaları[...] alkışlanmıştır. Halkımız bura[...] bilhassa fırkaya karşı olan y[...] sek irticat, samimiyet ve hey[...] canını göstermiştir, halkın [...] rur ve tezahüratı devam ediyo[...] Akşam fener alayı yapılacak[...]tır.

Bir Fransız tayyarecisi geldi

ANKARA, 11 (A.A) — Sihhiye tayyareciliği dostları cemiyeti reisi ve Fransız tayyare cemiyti murahhası tayyareci Mervingt bu sabah trenle şehrimize gelmiş ve istasiyonda tayyare cemiyeti ve Fransız sefareti erkânı tarafından karşılanmıştır. Cumartesi günü saat 17 de Türk Ocakları salonunda Sihhiye tayyareciliği yelkenli uçuşlar ve havacılığa ait bir konferans verecektir. Pazar günü de avdet edecektir.

İzmirde meyva satışı

İZMİR, 11 A.A. — Bugün 14 ile 48 kuruş arasında beş bin iki yüz on üç çuval üzüm ve 10 ilâ 40 kuruş arasında 3885 çuval incir satılmıştır.

İngiliz bahriye nazırı

PARİS, 10 A.A. — İngiliz bahriye birinci lordu M. Aleksander, İsviçreden Parise gelmiş ve M. Dumesnil ile dostane bir surette görüşmüştür.

Merkez memurları ne[...]relere tayin edildiler?

Poliste yapılan yeni teşki[...] üzerine İstanbul kadrosundan [...] çıkta kalan 15 merkez memu[...] atidei vilâyetlere tayin edilmi[...]lerdir.

Fahri Bey Amasya, Kem[...] Bey Ankara, İhsan Bey Çoru[...] Ebülbereket Bey Cebelibere[...] Macit Bey Ankara, Sadık B[...] Rize, Osman Bey Van, Mehme[...] Ali Bey Muş, Mehmet Şükr[...] Bey Aydın, Saffet Bey İçel[...] Mustafa Cemal Bey Ordu, M[...] rat Bey Ankara, İhsan Bey Siir[...] Atıf Bey Erzincan, Sadık Bey [...] Kırklareli merkez memurlukla[...] na tayin edilmişlerdir.

Muallim imtihanı

Muallim mektebindeki "A" mu[...] lim kursu imtihanları bitmiş ve ne[...] ce anlaşılmıştır. İmtihana giren 1[...] kişiden 30 kişi muvaffak olamam[...] tır. Bunların ekserisi kızdır. Kur[...] müdavim olanların ekserisi ortamek[...] tep mezunudur.

Türk - Yunan ticaret muahedesi esaslarında itilâf edildi

M.mübadele

G. Trakya komisyonuna talimat verildi

İşlerin süratle intaç edilmesine çalışılacak

Muhtelit mübadele komisyonu ikinci bürosu dün sabah toplanmıştır. Bu içtimada, heyeti murahhasamızın teklifi üzerine Garbî Trakyadaki Türklere Yunanlılardan alınan 150,000 İsterlinin sureti tevzii görüşülmüş ve bu hususta bir talimatname hazırlanarak derhal Garbî Trakyadaki tâli komisyona gönderilmesi Rumlarla ayni zamanda bu tevziatın da yetiştirilmesi için esaslı surette tedabir alınması tekarrür etmiştir.

Büro gerek burada ve gerek Trakyada alâkadarların bir an evvel müracaatlarını temin etmek üzre her tarafta ilânlar yapılmasını muvafık görmüştür.

Büro içtimaını müteakıp Garbî Trakyadaki komisyona talimat gönderilmiş ve sür'atle istihkak beyannamelerinin alâkadarlara verilmesi tebliğ edilmiştir.

Komisyon bu hususta vakı olacak şikâyetlerle ehemmiyetli surette meşgul olacaktır.

Mübadele komisyonunun dördüncü bürosu yarın toplanacaktır. Bu içtimada tasarruf ve tasfiyet ihtilâfları ve para tevziatına müteallik tasarruf beyannamelerile meşgul olacaktır.

Türk-Yunan itilâfnamesi mucibince sahiplerine iade edilen İstanbuldaki Yunan emlâkinin hükûmetimize ait olması lâzım gelen eski müterakin kira bedelleri hakkında bitarafların ittihaz ettikleri karar 15 eylûlde Türk ve Yunan heyeti murahhaslarına tebliğ edileceğinden şimdilik ketumiyet muhafaza olunmaktadır.

Yunanistanda bulunan evkafın iade edilmemesi yüzünden mutazarrır olan Evrenoszadeler ailesi Yunan hükûmeti aleyhine 40,000 İngiliz liralık bir dava açmış ve dün evrakı muhtelit mübadele komisyonuna gelmiştir.

Devri âlem

Bir Amerikalı milyoner kadın geldi

Otomobil ile devri âlem seyahatine çıkan Amerikalı milyoner kadın Misters Henry Bayard Coy ile mussbesi Miss Elizabeth Mitchell dün şehrimize gelmişlerdir. Amerikalı milyoner kadın seyahati hakkında şu malûmatı vermiştir:

— Filipin adalarından geliyorum. Otomobil ile dünya seyahatine 3 haziranda başladım. Avrupaya gelince Viçrede bulunan muhibbemi aldım. Cenev, Lozan, Münih, Prag, Viyana, Budapeşte, Belgrat ve Sofyadan geçerek İstanbula geldim. Salı günü Tahran hareket ederek oradan tayyare ile Portsaide gideceğim. Portsaitten mebaren gene şimdiki otomobil ile seyahate devam ederek devri âlem seyahatini bitirdikten sonra Filipine avdet edeceğim.

Bu seyahati sırf bütün dünya milletlerini yakından görmek için yapıyorum.

Türkiyeye bundan beş sene evvel de gelmiştim. Şimdi çok değişmiş buldum. Büyük terakkiler olduğunu gördüm.

Türkleri yakından tanıdığım için çok seviyorum.

Bilhassa İstanbul pek cazip bir şey!

Amerikalı milyoner şapka ve harf inkılâplarındanda çok takdirlerle bahsetmiştir.

Belediye faaliyette

Belediyenin son günlerdeki faaliyeti fazlalaşmış olup yanda ikmal edilmek üzre bulunan birçok inşaat vardır. Üç ay evvel Kadıköyünde dört şemenin küşat resmi yapılmış Birkaç güne kadar da mezbahadaki satış salonu ile Üsküdar Beykoz yolunun küşat resmi yapılması mukarrerdir.

Ekonomi

Yeni banka

Sanayi bankası teşkili faaliyeti

Gelen malûmata göre müsait bir safhadadır

Teşkili takarrür eden sanayi bankası etrafında faaliyet devam etmektedir.

İtalyada Kâzım Ziya, Almanya'da Ali Nuri B. ler İtalyan ve Alman malî gruplarile müzakeratta bulunmaktadırlar.

Romadan gelen malûmata nazaran oradaki müzakerat müsait bir safhada cereyan etmektedir.

Sanayi bankasnın sermayesinin ne kadar olacağı malûm değilse de sermayenin yarısının sanayi erbabı tarafından temini takarrür etmiştir.

Banka memleketimizin ihtiyacatı sınaiyesini, makine ve sair levazımını erbabı sanayie temin edecektir.

Kambiyo fiatleri

Dün borsada İngiliz lirası 1030 kuruşta açılmış ve bir aralık 1030 kuruş on paraya kadar yükseldikten sonra 1030 kuruşta kapanmıştır.

Altın 914, liret 9,02 kuruştan muamele görmüştür.

Şeker inhisarının tasfiyesi

Tasfiye edilmekte olan şeker inhisarının tasfiye muamelâtı bu ayın on beşinde bitecek ve inhisar işgal etmekte olduğu dördüncü vakıf hanın katını tahliye edecektir.

Bir banker yakalandı

Dördüncü vakıf handa Banger Mitz ve şürekâsı, kambiyo kanunu hilâfına spekülâsyon yaptıkları haber alınarak müracaat komisyonunca polis müdiriyetinden celbedilen taharri memurları huzurunda paranın numaraları tesbit edilerek gönderilmiş ve İngiliz lirası sattığı sırada cürmü meşhut halinde yakalanmıştır.

Kambiyo Borsası

İsterlin	1030—	Leva	65 —,30
Dolor	0,47 —,25	Şiling	3 35,50
Frank	12 02,00	Mark	1 98,25
Liret	9 —,02	Ley	79 —,40
Drahmi	36 —,49	Dinar	26 —,68
Frank	2 43,75	Koron	15—,95

Ecnebî mektepler komisyonu

Ecnebî ve akalliyet mekteplerinin vaziyetini tetkik eden komisyon mesaisine daha 10 gün devam edecektir. Komisyon kimsenin hakkı müktesebini ihlâl etmemek üzre çalışmaktadır.

Valde lisesi

Maarif emini Muzaffer, orta tedrisat umumî müdürü Cevat, müfettiş Ekrem Beyler dün Aksarayda yeni açılacak valde lisesini teftiş ederek navakısını tetkik etmişlerdir.

Avrupada bulunan maarif müfettişleri

Maarif vekâleti tarafından tetkikat icrası için Avrupaya gönderilmiş olan Maarif müfettişi umumîlerinden Ali ve Reşat Beyler tetkiklerini ikmal ettiklerinden bir iki gün sonra avdet edeceklerdir.

Mumaileyhimin Maarif vekâletinde şube müdürlüklerine tayin edilmeleri muhtemeldir.

Esasen kendileri bu maksatla Avrupaya izam edilmişlerdi. Avrupada bilhassa maarif müessesatı hakkında tetkikattaa bulunmuşlardır.

Maarif tayinleri

Güzel San'atlar akademisi mezunlarından Turgut B. Sıvas erkek muallim mektebine, Sadık Bey Adana orta mektebine, Şefik B. İzmir erkek lisesine resim muallimi tayin edilmişlerdir.

At yarışları

Bugün Veli Efendi çayırında mevsimin Sonbahar at yarışlarının sonuncusu icra edilecektir.

Ihracat

Türk - Yunan ticaret muahedesi

T. Odası vekâlete bir rapor gönderiyor

Ticaret odası idare hey'eti dün sabah fevkalâde bir içtima yapmıştır.

Bu içtimada Oda Ticaret raportörü Hakkı Nezihi B. in Türk — Ticaret mukavelesi müzakeratına başlanması münasebetile hazırladığı "Yunanistana ihracat,, raporu müzakere edilmiştir.

Çok ehemmiyetli olan ve iktısat vekâletinin emrile hazırlanan bu raporun derhal vekâlete gönderilmesine karar verilmiştir.

Şoförler cemiyeti intihabı feshedildi

Üç gündenberi devam etmekte olan şoförler cemiyeti idare hey'eti intihabatı dün Ticaret müdürlüğü tarafmdan feshedilmiştir.

Buna sebep intihabın müddeti kanuniyesi zarfında ikmal edilememiş olmasıdır.

Şoförlerin idare hey'eti intihabı yakında yeniden yapılacaktır.

25 Romen doktoru geldi

Bugün Recel Karol vapurile limanımıza 25 Romen doktoru gelmiştir.

Romenler, şehrimizde bir kaç gün kalacaklar ve bu müddet zarfında şehrimizin şayanı temaşa yerlerini gezecekler ve Tıp fakültesini ziyaret edeceklerdir. Kafilenin reisi M. Manoileskodur.

Ege vapuru bugün sefere başlıyor

Seyrisefain idaresinin Felemenkten aldığı yeni "Ege" vapuru, bugün İstanbul-İskenderiye hattında ilk seferine çıkacaktır.

Vapur yeni olmak dolayısile tamirine ihtiyaç görülmemiş, sadece haricî telvinatı yapılmıştır.

Bugün saat 13 te "Ege" Galata rıhtımından hareket edecek, İzmire uğrayarak doğru İskenderiyeye gidecektir.

Tahlisiye idaresinin faaliyeti

Tahlisiye idaresi elinde mevcut tahlisiye sandallarını değiştrecek, motörler satın alınacaktır.

İdareye tahlisiye motörü satmak için muhtelif ecnebi grupları teklifte bulunmuşlardır. Limanımızda bir kaç yere konulacak sis düdükleri için de muhtelif ecnebi grupları tarafından teklifler yapılmıştır. Daha hiç biri hakmda karar verilmemiştir.

Tahlisiye müdiriyeti bu sene tahlisiye efradnın kadrosunu artıracaktır. Kavağa yakın bir mevkide roket binası yapılacaktır. Tahlisiye idaresi Avrupadan en son çıkan roketleri getirtmiştir. Bu roketler karaya oturan bir vapur halkını birer birer karaya almaktadır. Bundan başka Kavak civarındabir rasat istasiyonu binası yapılacaktır.

Buz mütehassısının mukavelesi

Emanet Karaağaçtaki buz fabrikası için Almanyadan bir mütehassıs getirtmişti. Bu mütehassısın mukavele müddeti bitmiştir.

Kararname mucibince yeniden ecnebi mütehassıs getirtmek memnudur. İstanbul belediyesi bu zatla yeniden mukavele yapılıp yapılmıyacağında tereddüt etmiş ve dahiliye vekâletinin müsaadesini rica etmiştir.

İzmirde futbol maçı

İZMİR, 11 A.A. — Genç millî takımdan bazı oyuncularla takviye edilerek İstanbuldan şehrimize gelen İstanbul Altınordu takımile yarınki Cuma günü Altay ve Pazar günü de İzmir Altınordu takımı maç yapacaklardır.

Mahkemelerde

Mühim dava

Bir sabıkalıyı vuran iki muavin

Muhakeme için ağır cezaya verildiler

Kadıköy Polis merkezi komiser muavinlerinden Süleyman ve Bican Ef.ler, bundan bir müddet evvel Cemal isminde bir maznunun evine girerek, ellerinde kanunî bir emir olmadığı halde taharriyat yapmış ve Cemali katletmişlerdi.

Hâdise etrafmda o zamandan beri Üsküdar müstantikliği tahkikat yapmakta idi. Tahkikat, dün ikmal edilmiş ve komiser muavini Süleyman ve Bican Ef.ler, taammüden katil filinin fail olarak evraklarile birlikte Müddei umumîliğe tevdi edilmişlerdir.

Müddei umumîlikçe bu evrak Ağırcezaya havale edilmiştir.

Bu mühim davaya bu yakınlarda Ağırceza mahkemesinde başlanacaktır.

Katil İbrahim mahkûm oldu

Dün Ağırceza mahkemesinde Cafer Tahir isminde birini vuku bulan tahrik üzerine katleden İbrahimin temyizden nakzen muhakemesine devam edildi.

Müddei umumî cinayetin tahrik neticesinde vukubulduğunu ve mahkûmun şeref ve haysiyetine tecavüz edildiğini ileri sürerek 448 inci madde mucibince tecrimini istedi.

Mahkeme, müzakereden sonra İbrahimi yaşmı nazarı dikkate alarak 6 sene iki ay hapis cezasma mahkûm etmiştir. Nakızdan evvelki mahkûmiyet müddeti (8) sene idi.

Adliye teftiş reisi

Adliye teftiş hey'eti reisi Selim Nafiz B. dün Ankaraya avdet etmiş ve müddei umumı Kenan B. le diğer bazı Adliye erkânı teşyide bulunmuştur.

Hareket aleyhindeki dava

Herman Spirer tütün şirketinin Hareket sahipleri aleyhindeki davasına dün devam edilmişse de Hariciyeden sorulan suallere henüz cevap gelmediğinden muhakeme 27 Eylûle tehir edilmiştir.

Son Posta aleyhindeki dava

İzmirde münteşir Hizmet gazetesinin bazı neşriyatmı sütunlarına geçirdiğinden dolayı Son Posta gazetesi aleyhinde Müddei umumîlikçe takibat yapılacağını yazmıştık.

Haber aldığmıza göre dava bugün tahrik edilecektir.

Bu neşriyat hükûmetin manevî şahsiyetini tahkir mahiyetinde görülmüştür. Şimdilik aleyhlerinde dava açılacak başka gazete yoktur.

Bir küstahın mahkûmiyeti

Ragıp isminde biri Başvekil İsmet Paşa aleyhinde tefevvühatta bulunduğundan dün Sultanahmet Sulh ceza mahkemesince 10 gün hapse ve beş lira nakdî cezaya mahkûm edilmiştir.

Komünist tahkikatı

Komünistlik zannile tevkif edilen Hasan Âli Ef. ve arkadaşları hakkmdaki tahkikata yedinci müstantiklikçe devam edilmektedir. Tahikatın derinleştirilmesine lüzum görüldüğü için evrak ancak (15) gün sonra müddei umumiliğe verilebilecektir.

Ordu müfettişi izzeddin Paşa

Bir aydanberi berayı tedavi Avrupada bulunan ordu mufettişi İzzeddin Pş. dün şehrimize avdet etmiştir.

190 seyyah geldi

Dün Fransız bandralı Teofil Gotiye vapurule şehrimize 190 İngiliz seyyahı gelmiştir. Dün İstanbulu gezen bu seyyah kafilesi bugün İskenderiyeye hareket edeceklerdir.

Tütünler

Yunanlılar resmen müracaat ettiler

Tütün zeriyatının tahdidini teklif ediyorlar

Bundan bir müddet evvel Yunanlıların Balkanlarda tütün ziraatinin tahdidi için teşebbüsata bulunduklarmı yazmıştık.

Aldığımız malûmata nazaran nihayet Yunanlılar bu hususta resmen hükûmetimize müracaat etmişlerdir.

Yunan hükûmeti bu müracaatmda Balkanlarda tütün yetiştiren Türk — Bulgar — Yunan hükûmetleri arasmda tütün ziraatinin tahdidine matuf bir anlaşma teklif etmektedir.

Hükûmet bu hususta tütün inhisar idaresinden malûmat istemiştir. Tütün inhisar daresi de tetkia yapmağa başlamışır.

Salâhiyettar mahafil neticeitibarile tütün istihsalâtının tahdidini istihdaf eden böyle bir anlaşmaya ve Yunan hükmetinin noktai nazarına muhaliftir.

Poliste

Kanlı düğün

Koltukçu,arkadaşının gırtlağını kesti

Kumkapı Nişancasmda Mabeyin çeşmesi sokağında koltukçu Hasanın hanesinde yapılan düğünde Aksarayda kasap Antalyalı Süleyman ile ayni mahallede sakin koltukçu Mustafa arasında düğünde oynıyan çengi kıza para yapıştırmak yüzünden münazaa çıkmış düğün evinin kapısı önünde Mustafa bıçakla Süleymanı ağırsurette gırtlağından yaralamıştır. Mecruh Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış carih Mustafa da derdest edilmiştir.

Bir araba parçalandı

Bakırköy taş ocaklarına ait (3215) numaralı şoför Fevzi Efendinin idaresindeki kamyon Pangaltıdan Beşiktaşa gelmekte iken Maçka topçu ve nakliye mektebi önünde sürücü Ömerin idaresindeki yük arabasma çarparak hurdahaş etmiştir, insanca zayiat yoktur.

Bu nasıl şoför?

Yıldızda Harp akademisine ait kamyonu idare eden Kâzım, Çırağan caddesinden geçerken tramvay direğine çarpmış kamyonda bulunan Rasim yere düşerek başmdan mecruh olmuş kamyon parçalanmış şoför derdest edilmiş mecruh Gümüşsuyu hastanesine kaldırılmıştır.

Dünkü sirkatler

1 — Anadoluhisarında körfez caddesinde 21 numaralı yalıda sakin Mehmet Ali Beyin hanesine kimse bulunmadığı bir sırada penceresini kaldırmak suretile hırsız girerek açık bulunan dolap derununda (50) lirası ile (100) lira kıymetinde bir pantantif ve bir altın yüzük çalınmıştır.

2 — Bakırköyünde Kartaltepede Zincirli caddesinde 11 numaralı hanede oturan Madam Zoi hanesinde bulunmadığı bir sırada zemin katındaki pencereden hırsız girmiş bir kadın mantosu ile bir adet kazan sirkat ederek firar etmiştir.

Meyus bir kadının intihara teşebbüsü

Pendiğe gelmekte olan 24 numaralı tren Kartaldan ayrıldıktan sonra çimento fabrikası civarında birdenbire rayların üzerine bir kadın atılmıştır. Kadının bu hareketini gören makinist derhal treni durdurmuş ve kadın rayların üzerinden kaldırılmıştır. Tahkikat neticesine göre bu kadının Makbule atlı ve bir erkek tarafından aldatılmış bir biçare olduğu anlaşılmıştır. Mahkemeye gitmiş, kaybetmiştir. İşte bundan sonradır ki kendini öldürmiye karar vermiş, bu elim teşebbüse atılmıştır

Vilâyette

Teftiş işi

Dahiliye heyeti teftişiyesinin takviyesi

Dahiliye memurları kadrosu geldi

Dahiliye Vekâleti, hey'eti teftişiyeyi takviye etmektedir. Bu takviye merkeze münhasır değildir. Vilâyetteki teftiş hey'eti kadrosu da takviye edilmiştir. Başmüfettişlerden Hacı Hüsnü Bey de burada meşgul olacaktır.

Dahiliye Vekâleti hey'eti teftişiye reisi Sabri Bey de şehrimize gelmiştir. Sabri Bey dün Vali muavini Fazıl Beyle müfettişleri ziyaret etmiştir. Sabri Bey yeni mülkî teşkilâtı da tetkik etmektedir.

Kadro ve maaş

Dahiliye kadrosu geldiği cihetle memurların tayinleri de bitmek üzredir. Maaşlar da teahhüre uğramıyacaktır.

Valinin teftişi

Vali Muhiddin Bey dün Beyoğlu kaymakamlığını teftiş etmiştir

Istanbul kız lisesi

Nakiye H. ın istifası ile münhal kalan İstanbul kız lisesi müdürlüğüne Baş muavin Hatice H. tayin edilmiş ve keyfiyet dün tebliğ edilmiştir.

Bir tavzih

Sipariş edilen son şimendifer malzemesi

İddia edildiği gibi yüzde 15 pahalı degil

Nafia Vekâletinden: 31/8/930 tarihli Son Posta gazetesinde Alman gazetelerinden naklen Alman sanayii ile son yapılan mukavele mevzubahs edilerek vagon ve lokomotif fiatlerinin son münakasada yüzde on beş fazla olduğu zikredilmektedir.

Son Posta gazetesi mukavelenin yalnız bir kısmını teşkil eden müharrik ve müteharrik malzeme için Alman gazetelerinin bahsettiği yüzde on beş farkı bütün mukavele yekûnu olan ve muhtelif cinste yol, fren edevatı müharrike ve müteharrike, köprü ve saire bedellerini ihtiva eden on milyon dolara teşmil ederek üç milyon Türk lirası kadar bir zarar olduğunu iddia eylemektedir.

Alman gazetelerinin bahsettiği son münakasa yine Alman sanayii ile 928 senesinde yapılmak istenen ve uyuşulamiyarak tehir olunan bir pazarlık olmak gerektir. Hakikaten sekiz lokomotif için açılan ve bidayette fiatleri yüksek görerek âlenî olarak yapılan münakasa neticesinde lokomotif fiatini 30,600 Dolara indirmek mümkün olmuş idi.

Bu yeni mukavele ile sipariş edilen lokomotiflerin fiati 34000 Dolar ise de evvelce münakasaya konan lokomotiflerden 10,5 ton daha ağırdırlar. Beher tonunun fiati itibarile kıyas edilince yeni mukavele lokomotifleri diğerlerine nazaran birçok yenilikleri muhtevi olmakla beraber biraz da ucuz düşmektedir. Vagon ve arabalara gelince: Sekiz cinsi ihtiva eden bu araba ve vagonlarda eskilerde olmayan otomatik fren teçhizatı da ilâve edilmiştir. Bu ilâvenin icap ettirdiği masrafı ilâve ederek yapılan mukayese bu defaki siparişin de eskilerden daha ucuz olduğunu göstermektedir.

3,5 milyon Dolara baliğ olan vagon ve araba siparişinin F. F. marka yük vagonlarına teallûk eden kısmı 1,5 milyon Dolardır. 800 adede baliğ olan bu vagonların bugünkü fiati 1820 Dolar olduğu halde evvelce münakasa ile alınan vagonlara otomatik fren masrafı ilâve edilince fiati 1838 Dolar olması lâzım gelirdi.

Misal olarak yapılan bu mukayese her kalem malzeme için mevcuttur.

Yunan sefiri

M. Polihronyadis Ankaradan geldi

Ticaret muahedesi esasatında mutabık kalındı

Geçenlerde Yunan ticaret heyetile birlikte Ankaraya giden Yunan sefiri M. Polihronyadis dün şehrimize avdet etmiş ve bir muharririmize demiştir ki:

— Ankarada yeni (Türk — Yunan) ticaret muahedesini akdetmek üzere müzakerata başlanmıştır.

Bu iş için aktedilen ilk içtimada bulundum. Esaslarda mütabık kalmdığı için M. Venizelos'un Türkiyeyi ziyaretinden evvel müzakeratın ikmal olunacağını ve muahedenin imzalanacak bir hale getirileceğini ümit ediyoruz. Müzakerat çok müsait bir safhadadır.

Türkiye ile aramızda hiç bir ihtilâf yoktur. Ve münasebatımız mütekabil samimiyet ve dostlukla inkişaf ederek kuvvetlenmektedir.

Bu dostluğun eseri olan mübadele itilâfnamesinin tatbikatında iki tarafın hüsnü niyetile hiç bir müşkülât çıkmıyacağını ümit ediyoruz.."

Sefir, Yunanistanda Türk emlâkinin iadesi hususunda çıkarılan müşkülât hakkında ademi malûmat beyan etmiştir.

Irak sefiri Ankaraya gitti

Irak sefiri Naci Şevket B. dün Ankaraya haraket etmiştir. Geçenlerde Ankaraya giden Mısır sefiri Abdülmelik Hamza B. yarın şehrimize gelecektir.

Tütün komsiyonunun hafi içtimaı

Ticaret odası tütün komisyonu dün Odada bir içtima yapmıştır. Bu içtimaa şehrimizin büyük tütün tacirleri ve İstanbul meb'usu Hüseyin Beyle bütün Oda reisleri de iştirak etmiştir.

Bu mühim ve hafi içtimada Çekoslovakya hükûmetinin Çekoslovak rejisi için ticaret muahedesi mucibince bizden almağa mecbur olduğu altı ayda bir milyon kilo tütünün mübayaası için müşkülât çıkarması meselesi görüşülmüştür. İçtima çok hararetli ve uzun olmuş neticede bu sene için vakit geçmiş olmakla beraber gene hükûmet nezdinde teşebbüsatta bulunulmasma karar verilmiştir.

Sünnet düğünü

Himayei Etfal Cemiyetine merbut Yeniköy Kalender yurduda mukayyet fakir ve kimsesiz (40) yetim çocuğun Kalender yurdunda Hitan ameliyesi icra edilmiştir. Yurdun bahçesinde bir kır balosu ve müsameresi verilmiştir.

Çocuk hıfzıssıhası cemiyeti

Şehrimizde sıhhî, yeni bir cemiyet teşekkül etmiştir. Cemiyetin ismi çocuk hıfzıssıhası cemiyetidir.

Cemiyetin şimdilik 13 âzası vardır. Reis doktor Kadri Raşit Paşadır. Aza kâmilen doktorlardan mürekkeptir. Yalnız umumî beden terbiyesi müfettişi Selim Sırrı Bey de cemiyete dahildir.

Cemiyet birinci içtimaını akdetmiştir. Badema her ayın birici pazar günü toplanılacaktır. Nizamnamesi ikmal edilmiştir. Cemiyet kâtibi umumiliğine çocuk hastalıkları mütehassısı doktor Şükrü B. intihap edilmiştir.

Cemiyet bilhassa mekteplerdeki zayıf bünyeli çocuklarla meşgul olacak, tahsil çağındaki yavruları koruyacaktır. Cemiyet memleket etfali ile ta doğumdan yetişinceye kadar alâkadar olacaktır.

Kalem

Kıymetli Şair Orhan Seyfi Bey Kalem isminde haftalık bir mecmua neşrine başlamıştır. Güzide bir heyeti tahririyenin mesaisi ile intişar edecek olan mecmua 12 sahife, renkli olacak ve mizaha da bilhassa ehemmiyet verecektir. Orhan Seyfi Beye muvaffakiyetler temenni ederiz.

Fikir, Mizah, Edebiyat, San'at

Milliyet

Asrın umdesi "Milliyet" tir

12 EYLÛL 1930

İDAREHANE — Ankara caddesi No: 100 Telgraf adresi: Milliyet, İstanbul.

Telefon numaralı:
İstanbul 3911, 3912, 3913

ABONE ÜCRETLERİ

G	Türkiye için	Hariç için
3 aylığı	400 kuruş	800 kuruş
6 „	750 „	1400 „
12 „	1400 „	2700 „

Gelen evrak geri verilmez

Müddeti geçen nushalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdüriyete müracaat edilir.

Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Buğünkü hava

Dün hararet en çok 27 en az 14 derece idi. Bugün hava açık olacak rüzgâr şimal esecektir.

FELEK

Sergi hastalığı

Bir dostum var... Bütün me rakı sergilere iştirak etmek, hiç olmazsa seyretmek.. Ne zaman gelse mutlaka sergiden bahseder.. Dün geldi:

— Yahu nerde idin? diye sordum: Başladı..

— Sorma kardeşim sorma! Evvelâ bizim evdekiler sergi gibi yatıyorlar.. Onlarla meşgul idim.. Sonra Yenikapıda bir karpuz sergisi açtım.. O da bir dert... Yerli mallar sergisinde çorap şubesi açmıştım.. Onun hesapları ile de çok uğraştım. Viyana sergisini ziyaret edeyim diyorum ama burada da Hayvan sergisi açılıyor. Onu kaçırmak istemiyorum.

— Seyretmek için mi?

— Hayır, iştirak için!

Artık suali daha ileri götürmedim, Allah cümleyi sergi illetinden korusun!

Buz mütehassıslığı

Emanetin buz fabrikasına evvelce celbedilmiş olan mütehassısın kontrat müddeti bitmiş.. Geçende bunun tecdidi lâkırdısı olurken Muavin Şerif B. şu sözleri söylemiştir:

— Beyefendi Hazretleri! Ben deniz hariçten mütehassıs celbine taraftar değilim!

Memlekette bu işi yapabilecek adam mı yok?

Muhiddin Bey sormuş:

— Can'm Şerif! Bu işi kim yapabilir?

— Aman Beyefendi Hazretleri mizah muharrirlerinden birine havale etsek bu işi mükemmel yapar!..

Bu taşa ne dersiniz?!.

FELEK

Nişan merasimi

Tüccarı muteberandan Yelkenci Zade Şükrü Beyin kerimesi ve Yelkenci Zade Lûtfü Beyin hemşireleri Emire Hanım ile tüccarı muteberandan Eskefyeli Zade Ali Rıza Beyin mahdumu Ömer Beyin nişan merasimi dünkü gün icra kılındığını haber aldık. Tarafeyn hakkında saadet temenni olunur.

Politika — Haftalık icmal ★★★

Cenevre gene cihan siyasetinin siklet merkezi oldu. Dört gün evvel yani ayın sekizinde Cemiyeti Akvam Meclisi açıldı. Ayni gün yirmi yedi Avrupa devletinin iştirakile Brinad'ın Avrupa birliği projesini tetkik edecek olan konferans toplandı. Ayın onuncu günü de Cemiyeti Akvamın heyeti umumiyesi toplandı. Tabiîdir ki, her üç konferansın başlıca aktörleri aynıadamlardır.

Cenevreden bu içtimalar hakkında gelen telgraf haberleri çok vâzıh değildir. Fakat öyle anlaşılıyor ki Avrupa birliği konferansı bir içtimadan sonra Cemiyeti Akvamın içine karışmıştır. Konferans müzakeratının çok şiddetli olduğu, bu şiddetli müzakerelerden sonra Avrupa devletleri arasında yapılacak sıkı bir teşriki mesainin sulhün muhafazası için mühim olduğu ve bu teşriki mesainin Cemiyeti Akvam ile bilitilâf yapılması lâzımgeldiği hakkında karar verilerek mesele Cemiyeti Akvam heyeti umumiyesine havale edilmiştir. Bu karar hakkında kat'i bir fikir söyliyebilmek için cereyan eden müzakereleri bilmek lâzımdır. Fakat Avrupa Birliği fikrinin bu karar ile öldüğü tahmin edilebilir. Çünkü Brinad Avrupa birliği fikrini ortaya attığı zaman. bunun Cemiyeti Akvam teşkilâtından ayrı bir taazzuv olmasından endişe edenler pek çoktu. Bilhassa İngiltere bu ayrılık fikrini terviç etmemiş, Brinad notasına verilen cevapta İngilterenin beynelmilel tesanüt yolunda yürüyebileceği ancak Cemiyeti Akvam olduğu bildirilmişti. Daha bir çok tesir altında Avrupa birliği projesi fikri vücut bulduğu dakikadan itibaren tedricen Cemiyeti Akvama doğru çekilmiştir. İşte geçen Pazartesi günkü kararla proje büsbütün Cemiyeti Akvama ilhak edilmiş oluyor. Yani heyeti umumiyenin meşgul olacağı meselelerden birini teşkil ediyor.

* * *

Heyeti umumiye içtimaı daha bu satırları yazdığımız günden (perşembe) bir gün evvel yani çarşamba günü içtima ettiğinden Briand projesinin bu Meclisteki mukadderatı hakkında bir fikir sahibi değiliz. Fakat senede bir defa toplanan ve azası biribirile tanışmadan dağılan heyeti umumiyeden bir netice beklenemez. Heyeti umumiyenin yaptığı merasim nevindendir. Muvakkat Meclis azalarını intihap eder ve diğer işleri de meclise havale ederek dağılır.

Bu defaki ruznamesinde Cemyeti Akvam misakının tadili meselesi vardır. Evvelce de izah ettiğimiz gibi, harbi ilga eden Kellogg misakının imzasından sonra, devletlerin Cemiyeti Akvama karşı taahhütlerile bu misakın ahkâmını telif etmek icap etti. Çünkü Kellogg misakı harbi ilga ediyordu. Diğer taraftan Cemiyeti Akvam misakile harp bir kuvvei teyidiye olmak üzere kabul ediliyordu. İşte bu iki prensipin telifi heyeti umumiyeyi işgal edecek meselelerin birisidir.

Bundan sonra bu sene Kanada, Küba ve Fenlandiyadan inhilâl edecek olan üç muvakkat azalık için de intihabat yapılacak. Bu intihabatın serbest yapıldığını farzetmek te safderunluk olur. Azalar intihap edilmiyor. Büyük devletler tarafından tayin ediliyor. Büyük devletler vaziyetlerinden o kadar emindirler ki, intihabattan çok evvel bu azaları iste dikleri devletler arasında dağıtıyorlar. Çirkin politika alışverişlerine alet edilen bu muvakkat azalıklar Cemiyet Akvamın zayıf olan cihetlerinden biridir.

Meclis azalarının intihabından başka Laheydeki mahkemenin azaları intihap edilecek. Umumî kitabet teşkilâtının ıslahı meselesi görüşülecek ve heyeti umumiyenin demirbaş işlerinden biri olan tahdidi teslihat meselesi hararetli fakat daima neticesiz kalmağa mahkûm müzakerelere sebep teşkil edecek. İşte Cenevreden bu bir kaç gün içinde bekliyeceğimiz haberler bunlardan ibaret olacak.

Diğer taraftan Meclis te altmışıncı toplanış devresine başlamıştır. Bunun da kendine mahsus demirbaş meselesi vardır:. Lehistan - Litvanya ihtilâfı.* Sonra Mandalar komisyonunun raporu okunup tetkik edilecek. Bu vesile ile Filistin mandası hakkında geçen hafta izah ettiğimiz meseleye temas edileceği tabiîdir. Cemiyeti Akvam Meclisinin ruznamesi arasında daha fikrî sahada teşriki mesai, beynelmilel fuhşun men'i gibi meseleler vardır.

* * *

Cenevrede Cemiyeti Akvam içtimaları devam ederken, Almanyada da intihabat başlıyacak. Yarından sonra yani eylûlün on dördüncü günü Almanyada altmış günlük diktatörlük hitam buluyor. Binaenaleyh pazar günü intihabat yapılmalıdır.

Almanya bugünlerde müthiş bir intihabat mücadelesi içinde bulunuyor. Bu mücadele nihayet yarından sonra son safhasına girecektir. Almanyada henüz fırka vaziyeti tebellür etmiş değildir. Alman demokrasisi yenidir. Umumî harpten evvel de Almanyada Reichstag ve fırkalar vardı. Fakat hükûmet meclise karşı değil, İmperatora karşı mes'uldü. Bunun için meclisteki fırkaların ehemmiyeti ikinci derecede kalıyordu. Umumî harbin sonunu takip eden hercü merç içinde fırka vaziyetinin derhal tebellür etmesini beklemek doğru olmaz. Fırka vaziyetleri tebellür edebilmesi için harbin bulandırdığı suların durulması ve kanaatlerin tebellür etmesi lâzımdır.

Tabiidir ki her intihabat istikrara doğru bir adım daha ileri gidiştir. Fakat henüz Almanyada kat'î vaziyetin tebellür ettiği iddia edilemez. Almanya, demokrasiye yeni alışmıya çalışan her millet gibi şaşkınlık devresi geçiriyor. Bunun tesiri altında kalıp ta demokrasiler hakkında fena hüküm vermek medeniyet tarihini inkâr etmek olur.

Alman intihabat mücadelesinden yabancı milletlerin alacağı ders şudur ki, Almanyada henüz Versailles muahedesi hazmedilmiş değildir. Bir kaçı müstesna bütün fırkalar Alman milletine Versailess muahedesinin ahkâmında tadilât yapmayı vadederek rey avlamağa çalışıyorlar. Bu, Almanyada millî arzunun istikametini göstermek tibarile şayanı dikkattir.

Alman nazırlarından Her Treverius, Alman hudutlarının yeniden çizilmesi lüzumunu ileri sürmüştü.. Şimdi de Von Seeckt Almanyanın silâhlarını ileri sürüyor. Von Seeckt diyor ki,- cihan devletlerinin Almanya gibi silâhlarını tahdit etmelerine imkân yoktur. Harpten sonra geçen on iki sene göstermiştir ki, Cemiyeti Akvam misakının istihdaf ettiği umumî bir tahdidi teslihat hayalden ibarettir. Bu vaziyette diğer devletler, Almanyanın seviyesine inemezlerse, diğerlerinin seviyesine çıkmak için Almanyaya müsaade edilmelidir.

Filhakika bu iddiadaki mantık kuvveti inkâr edilemez. Fakat politikada, bilhassa haricî politikada, mantık aramak beyhudedir. Avrupa diplomasisinin bugünkü vaziyeti Almanyanın silâhlanmasına hiç müsait değildir. Acaba Almanya ile diğer devletler arasında müsavatsızlık manasını tazammun eden bu teslihat meselesi halledilecek mi?. Münasip bir fırsatta Almanların ilânı müsavat eyliyecekleri şüphesizdir. Fakat bu fırsat zuhur edinciye kadar Alman milleti için bir temenni şekilnde kalmağa mahkûmdur.

A. Ş.

Yeni neşriyat

TÜRKSPOR

Memleketimizin yegâne spor ve gençlik mecmuası olan Türk Sporun ellinci sayısı dün çıkmış tır. Çok güzel yazı ve resimlerin içinde bilhassa Muvaffak Rifat, T. M., Adnan Cahit Beylerin yazıları, Kemal — Angelidis Maçına ait resimler, haftanın haberleri şayanı tavsiyedir.

Bugün
ELHAMRA Sinemasında
Tamam Fransızca sözlü
Bir kadın yalanı
filminde büyük artist (Louise Lagrange) ı görünüz.
İlâveten: Foks Jurnal hali hazır şuunu ve (Coste) ile (Bellontes) in tayyare ile Avrupa-Amerika seyahatine hareketleri. Bugün seanslar saat 1 -den itibarendir.
Dikkat: Bu sabah saat 10,45 de tenzilâtlı fiatle matine vardır.

Bugün: her halde
Melek sinemasını
teşrif ve gösterilmekte olan (Lupe Velez) ve (Gary Cooper) in temsili muhteşemleri
Kurt Şarkısı
sesli ve şarkılı filmini görünüz.
İlâvetnn: Halihazır Foks Jurnal şuunu ile Costes ve Bellontesin tayyare ile Avrupa - Amerika seyahatine hazırlıkları ve Gazino de Paris'te şövalyayi istihlâf eden Saint Granier ve define ararken filmi mümessilesi Marguerit Moreno tarafından temsil edilmiş bir kısımlık (Tersine dünya) nam Fransızca sözlü bir komedi.
Program ve vestler meccanendir. Saat birden itibaren seanslar

Büyük artist DOLORES DEL RIO
OPERA SİNEMASINDA
Kemali muvaffakıyetle gösterilmekte olan
EVANJELİN
muhteşem sesli ve şarkılı filminde ifa eylediği genç kız ve ihtiyar valde rollerinde bütün temaşakiranı teshir etmektedir.
İlâveten gayet mühim sözlü dünya havadisleri

YAVUZ DRİTNOTUMUZUN
Son manevre sürat ve top tecrübelerini yanında bulunmuş gibi gösteren 500 metrelik büyük film
Bugünkü matinelerden itibaren fevkalâde bir surette
ALKAZAR SİNEMASINDA
Ayrıca İstanbulda ilk defa olarak
ALTIN ÇILGINLIĞI
nam muazzam film

Ortaköyde Feriye saraylarında Kabataş lisesi müdürlüğünden;

1 — Leylî ve neharî talebe kaydına devam edilmektedir.
2 — İkmal imtihanlarına 20 eylûlde başlanacaktır.
3 — Meccani müsabakası 25 eylûl saat dokuzda icra edilecektir.

At yarışları

Veli Ef. dide (12) Eylül cuma
Son hafta, Sipahi Ocağının iştirakile
Trenler, Büfe, bahsi müşterek.

İstanbul tuz inhisarı baş mudurluğundan;

Kasımpaşa anbarından taşraya sevkolunacak birer kiloluk paket tuzlarının vaz'ına mahsus olmak ve beheri yetmişer paket tuz istiap etmek şaatile üç yüz adet maakapak kesme şeker sandığının münakasa suretile ihalesi ve 17-9-930 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 te icra kılınacağından taliplerin Balıkesirde kâin tuz inhisar baş müdüriyetine müracaat ey emeleri

Lokantacılar cemiyetinden:

15-9-930 pazartesi günü saat 15 te Sirkeci Ankara caddesinde Faik B. idaresindeki yeni lokantada cemiyetin senelik heyeti umumiye içtimaı yapılacaktır. Cemiyetimize mukayyet azanın teşrifleri rica olunur.

Kırklareli sonbahar at yarışları

Kırklareli yarış ve islâh işleri riyasetinden:

26 Eylûl 930

1— Yarış ve islâh encümeni âlisi namına umum Trakyaya şamil olmak üzere sonbahar at koşuları 26-9-930 tarihine müsadif Cuma günü Kırklareli merkezinde yapılacaktır.

2— Kayıt ve kabul muamelesi 24 eylül 930 Çarşamba günü saat on sekize kadar olup ondan sonra yapılmıyacaktır.

3— Hariçten müracaat edecekler talimat dairesinde hayvanının mükemmel eşkâlini ve gireceği koşunun numarasını telgrafla Kırklareli encümeni riyasetine vaktile müracaat etmeli ve ikinci maddeyi nazarı dikkate almalıdır.

4— Koşulara ait tafsilât dıvar ve el ilânlarındadır.

Devlet Matbaası Müdürlüğünden:

Devlet Matbaası için lûzumu olan iki bin kıyye Rumeli mangal kömürü pazarlık suretile mübayaa edileceğinden 20 Eylûl Cumartesi günü saat 15 te teminatı muvakkate akçelerile birlikte matbaada müteşekkil komisyona müracaatları.

Âli Ticaret Mektebi Müdürlüğünden:

Ulûmu Âliyei Ticariye ve yüksek kısımlarında mukayyet talebenin 25 Eylûl 1930 tarihine kadar tecdidi kayıt ettirmeleri ve aksi takdirde sınıflara kabul olunmıyacakları ilân olunur.

Raşit Riza ve arkadaşları

Cumartesi akşamı Büyükdere de Bülbül bahçesinde, Pazartesi Erenköyünde (Taş Parçası) ve (Tayyare).

Istanbul belediyesi ilânları

İstanbul belediyesinden:
Bedeli keşfi 402 lira 63 kuruş olan Cerrahpaşa hastanesi için yaptırılacak bir ecza dolabı açık münakasaya konmuştur. Taliplerin şartname ve keşif evrakını görmek için hergün münakasaya girmek için ihale günü olan 2 teşrinievvel 930 perşembe günü Levazım Müdürlüğüne gelmelcri.

* * *

İstanbul Belediyesinden:
Beyazıt yangın yerinde Emin Bey mahallesinde 44,4 harita numaralı arsalar arasında 83,34 metro murabbaı arsanın metro murabbaına 8 ve içindeki mahzene 120 lira kıymet takdir olunarak bedeli sekiz sene ve sekiz taksitte ödenmek üzere kapalı zarfla müzayedeye konmuştur. Taliplerin şartname almak için hergün levazım müdürlüğüne gelmeleri teklif mektuplarını da ihale günü olan 2 teşrini evvel 930 perşembe günü saat 15 te mezkûr müdürlüğe vermeleri.

* * *

İstanbul Belediyesinden:
Bedeli keşfi 8220 lıra olan Şişlide Etfal hastanesi civarında Ihlamur deresindeki mecra ameliyatı kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Taliplerin şartnameyi almak ve keşif evrakını görmek için hergün levazım müdürlüğüne müracaatları. Teklif mektuplarını da ihale günü olan 2 teşrinievvel 930 cumartesi günü saat 15 e kadar mezkûr müdürlüğe vermeleri.

* * *

Bedeli keşfi 596 lira 22 kuruştan ibaret olan Kadıköy mecrii umumiyesinin denize döküllen müzahrafatına ait menfezin font borularla denize kadar temdit ameliyatı Eylûlün on üçüncü Cumartesi gününden itibaren kapalı zarf usulile ve yirmi gün müddetle müzayedeye vaz edilmiştir. İhale 4 Teşrinievvel 930 tarihine müsadif Cumartesi günü saat on beşte icra kılınacaktır. Şartnameyi almak üzere daire heyeti fenniyesine müracaat edilmesi ve teklif zarflarının tarihi ihaleden evvel daire encümenine tevdii lüzumu ilân olunur.

* * *

Kadıköy şubei idariyesinden: Osman ağa mahallesinin Haydarpaşa caddesinden daire malı 549,50 metre murabbaındaki arsa alenî müzayede suretile bir sene müddetle icara raptedileceğinden taliplerin 29/9/930 tarihine müsadif Salı günü saat 15 te daire encümenine müracaatları ilân olunur.

"Milliyet,, in edebî romanı: 69

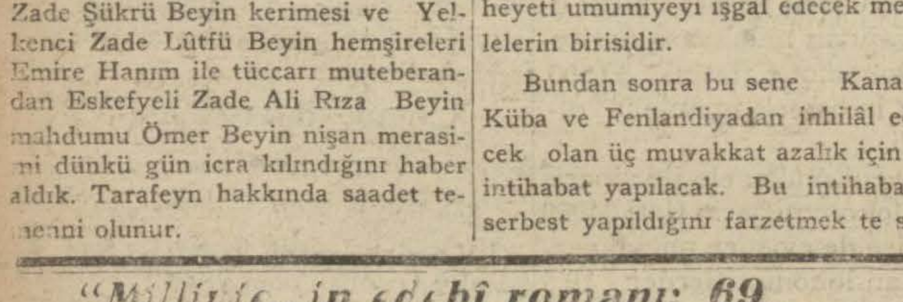

Mehmut Yesari

Hürrem Hakkı, bütün vücudü titriyerek bakıyordu.

— Neye cevap vermiyorsun, Hürrem? Fena mı yaptım?

— İyi yapmışsın!

— Fakat pek gevşek söylüyorsun!

Kardeşinin tekrar sükût ettiğini görünce Nevres Vacit, ona yaklaştı, elini omuzuna koydu:

— Bu hareketim, belki bir fedakârlık! Kâmil Beye, Fazilet Hanıma karşı yapılmıyacak, yapılması mânasız, lüzumsuz bir tarziye mi dersin? Hayır! Buna mecburdum. Belmayı, Ferhundeyi, Rahşan'ı kurtarmak zarureti karşısında idim.

— Eğer bunu hissettirdinse, tarziyen faydasız, neticesizdir..

— Hayır... Bunu, azamî bir nezaket ve sosyete hayatının icabatından gibi gösterdim.

— Kandı mı?

Nevres Vacit, istikrahla burun kıvırdı:

— Alık, elbette kanacak...

Hürrem Hakkı, susuyordu. Nevres Vacit, elile onun omuzuna hafif hafif vurdu:

— Zaten köyde bir kaç gün daha kalacaklar. Kısmen dedikodunun önüne geçmiş olacağız.

— Eğer dedikodu dallanıp budaklanmadı ise...

Nevres Vacit, bir sağır kayitsızlığı ile duruyordu:

— Hürrem, Rasih'in "Don Juan,, lığına ne dersin?

Hürrem Hakkı, bu sualin hakikî mânasını biliyordu, kalbine iğneler batmağa başlamıştı:

— Olamaz mı?

— Demek, Belma da öyle mi?

Bir kalbin, bir hayalin yıkılmasını, deşilip harap olmasını anlatmak, göstermek için bir ses çıkması, icat olunması lâzım gelse, Nevres Vacit, hicranla kanıyan sesinden başka nağme, başka ihtizaz bulunamazdı.

Hürrem Hakkı, bu kanıyan seste, biraz da kendi kalbının, kendi hayallerinin ihtizazlarını duyar gibi oldu:

— Sen, bundan Rasih'e bahsedecek misin?..

— Düşünüyorum!

— Hiç, bahsetme... Eğer bana itimadın varsa, kuvvetli ve kat'iyyen emin ol ki Rasih'in Belma ile hiç bir münasebeti, alâkası yoktur.

Nevres Vacit'in sönük gözleri açılmıştı:

— İyi biliyor musun?

— Digerlerini bilemem; fakat Belmayı aradan çıkar!

— Demek, o kadar eminsin?

— Rasih için mi, Belma için mi söylüyorsun?

— Evvelâ Rasih için...

— Peki Belma?

— Onu ancak zanla temin edebilirim.

Nevres Vacidin omuzları düşmüştü:

— Bu, çok kuvvetsiz...

Hürrem Hakkı, biraz da kendisini alâkadar gördüğü için hararetle atıldı:

— Senin elinde, Rasih'ten fazla koz var.

— Fakat hâlâ oynıyamıyorum.

— Tembellik ediyorsun!

Nevres Vacit, gözlerini yummuştu. Derin derin içini çekti:

— Gözlerinin nuru zerre zerre söndükçe, tıpkı geniş ovalara toz halinde çöken yorgun geceler gibi ruhumu karanlıklar sarıyor.. Simsiyah, zifiri bir gecenin ortasındayım. Bana, yolumu gösteren bir tek yıldız var...

Tekrar uzun uzun göğüs geçirdi:

— Köşke geldiğim zaman öyle harap, perişandım ki.....

Gözlerini açmıştı. Başını ağabeyisinin başına yaklaştırdı:

— Trenden inerken etrafı hiç görmüyordum. Ayaklarımın itiyadı, beni köşke kadar getirdi. Aşina eseler, aşina hava, meveudiyetimi kaplıyan zından karanlığında bana rehber oluyordu..

Kollarını yanına sarkıttı:

— Bitmiştim, tükenmiştim.

Ağabeyisinin kolunu tuttu, şiddetle sarstı:

— Niçin?. Diye sormuyorsun?.

Hürrem Hakkının söylemesine, sormasına vakit bırakmadı:

— Çünkü yıldızım sönmüştü! Onun sönmesile, ben de sönmüştüm.. O dakikaya kadar bu hakikatten gafildim. Daha doğrusu kendimi tartmamıştım.

Ellerini pantalonunun ceplerine soktu, omuzlarını kısarak dolaşmağa başladı:

— Dehşetinden ürktüm! Evet ürktüm, Hürrem, ürktüm!..

Kapıya vuruluyordu; Nevres Vacit, durdu:

— Giriniz! dedi.

Emine, elinde kahve tepsisi ile görünmüştü. Hürrem Hakkı göz ucile; ne haber?. der gibi işaret etti; Emine manalı dudak kıvırdı. Kahveleri verirken Nevres Vacit:

— Rasih, geldi mi-?. Dedi.

Emine. biraz evvel bakışlarile, dudaklarının manalı kıvrılışile Hürrem Hakkıya işaret veren sanki o değilmiş gibi gayet saf, masum, tabiî bir tavırla söyledi:

— Hayır Beyefendi, daha gelmediler.

— Peki kızım!

Hürrem Hakkının içini kurt yiyordu. Emine, işaretile, ne anlatmak istemişti?. Rasih gelmiş mi idi?.

Merakını Nevres Vacide hissettirmemeğe çalışıyordu. Onun kuşkulanması hiç doğru değildi. Sinir buhranı geçirirken, şüphe ve tereddüt sağanakları geçirirken yeni endişelere salmak, onu büsbütün uçuruma atmak demekti.

Hürrem Hakkı, kahvesinden bir yudum aldı, elini cebine götürdü, sigar tabakasını çıkardı:

— Eyvah! dedi. Sigarım kalmamış.. Maahaza odamda var getireyim.

— Hizmetçiye söyle.

— Bulamaz ki...

Kapıdan çıkarken sordu:

— İncelerinden istersen sana da getireyim.

— Hayır.. Mersi..

Hürrem Hakkı sofadan süratle geçti. Merdiven başında durdu. Bahçe tarafından mırıltılar geliyordu. Kulak kabarttı. İnce tatlı bir ses, Belmanın sesine benziyen oynak bir fısıltı duydu:

— Hürrem Beyefendi gelecek mi?.

Emine cevap veriyordu:

— Gelecek küçük hanım.

— Sen söyledin mi?.

Eminenin sesinde işveli bir gülüş fıkırtısı peyda oluverdi:

— Anlattım, küçük hanım.

(Bitmedi)

SİNEMA ÂLEMİ

Meşhnr "Ceki Kugan,, bugün ne halde?

Amerikalı kâşif Amiral "Byrd,,

Kurt şarkısı filminde (Lupe Velez ve Garri Kuper)

Maruf İngiliz sinema artisti Klayv Bruk

Mevsim başlıyor

Geçen hafta mevsimin "Melek,, ile açıldığını ve ilk sözlü film olarak "Define peşinde,, filminin geçirildiğini yazmıştık. Bu film beklenmedik bir muvaffakıyet elde etmiştir

"Melek,, sinemasının bu muvaffakıyetini gören diğerleri de bu hafta yeni mevsime girmeğe karar vermişlerdir.

Ezcümle "Opera,, sineması geçen sene tam bir memnuniyet temin edemiyen R. C. A markalı sesli makinesini celbettiği mütehassıslar vasıtasile ıslah ettirmiş ve salonun fazla aksi sada yapmasını men için duvarları kalın kadifelerle kapatmıştır.

"Opera,, Salı akşamı hususî bir davet gecesinde şehrin yüksek ve mü nevver sınıfına "Bataille,, in piyesinden çekilmiş olan Fransızca "Tendresse,, filmini göstermiştir. Maamafih (Opera) mevsime "Tendresse,, ile değil Çarşamba akşamındanberi "Evangeline,, isminde sesli bir filmle başlamış ve kuvvetli bir film olan "Tendresse,, i mevsimin ortasına saklamıştır.

Evanjelin Dolores del Rio nun şarkılı bir filmidir.

Bundan başka "Elhamra" sineması da Çarşamba akşamı yeni mevsim filmlerini göstermeğe başladı. Esasen hiç kapatmamış olan "Elhamra,, bu mevsime:

"Bir kadın yalanı,,

İsmindeki Fransızca sözlü bir Fransız filmile başlıyor.

Bu filmi, Louise Lagrange, Paul Capellani, Boucots Jeanne Helbling gibi Fransız artistleri çevirmiştir.

Mevzuun filme çekilişi iyidir. Aktörler samimî oynamışlardır.

Mevzuun hülâsası:

Karısı biri 16, öteki 14 yaşında iki çocuk bırakarak ölmüş olan bir adam namuslu fakat güzel bir satıcı kıza âşık olur. Erkeğin ailesi böyle şeylere göz yumar takımından olmadığı için adama bu işten vazgeçmesini ihtar ederler. Adam vaz geçer fakat tekrar hissiyatına rücu ederek kadınla evlenir.

"Melek,, geçen hafta koyduğu "Define peşinde,, filmini Perşembe akşamı değiştirmiş ve mevsim başlarken bahsettiğimiz filmlerden:

"Kurt Şarkısı,,

İsmindeki sesli ve şarkılı filmi koyacaktır.

Bu filmi Amerikalı artistlerden Lüpe Velez, Gary Kooper çevirmiştir.

Mevzu enteresan ve filmdeki şarkılar çok güzeldir. Bilhassa Lüpe Velez'in ceyyit sesi çok ruhnuvazdır.

Evvelce de hülâsa ettiğimiz veçhile bu film bir dağ çocuğunun bir zengin kıza âşık olduktan sonra tekrar onu bırakıp dağa dönmesini fakat onsuz yaşayamıyacağını görünce eski hissine rücu edişini gösterir. Lüpe Velez çok iyidir.

Gaston Ravelin filme alacağı "'L'Etraugere,, i Francesca Bertini çevirecektir.

* * *

1930 senesinin ilk dört ayı zarfında Fox-Film bir kaç 145 milyon 500,000 frank, geçen senedan fazla oalarak kâr etmiştir.

* * *

Hollywood ta Piirandellonun dört eseri filme almacaktır. Muharrir bundan 1,700,000 frank alacaktır. Sinemanın pahalıya mal olmasının sebebi anlaşılıyor.

* * *

Büyük sinema cemiyetleri gittikçe salonlarının adetlerini arttırıyorlar. Son istatistikte Paramontun 100 Fox'un 900, Warner Brosan 850, R. K. onun 250, Loewm 200 et Uruversalin 100 salonu olduğu anlaşılmıştır.

* * *

Direktör lort Browing, Yackic Coogarun ailesine küçük kardeşi Patıda filme vermelerini teklif ve kabul ettirmişti. Acaba oda Yackic kadar muvaffak olabilecek mi? Ona da Chaplin gibi bir hami lâzım gelecek mi?

Büyük bir artistin ölümü Lon Chaney

Geçen hafta yalnız vefat ettiğini haber verebildiğimiz Amerikalı sinema artisti Lon Chaney (Lon Çaney) dünyanın sayılı erkek artistlerinden biri idi.

"Yüz yüzlü adam,, ismini alan Lon Chaney bilhassa çehre değiştirmekte pek büyük meharet gösterirdi.

Bu artistin nagihan ölümü Amerikada büyük teessürü mucip olmuştur. Bu vefat kadar elemi mucip olmuş ölüme rast gelmek için tâ Rodolph Valântinoya kadar çıkmak lâzımdır.

Lon Chaney vefatına sebebiyet veren zatürreeyi "Gök gürlemesi" ismindeki filmini çevirirken bir kar fırtınası esnasında oynadığı sahne esnasında zatürreeye tutulmuş ve hastalık vahim iltilâtat yaparak meş'um neticeye sebep olmuştur.

Lon Chaney, Colorado da bir dilsiz ve sağır ana babadan dünyaya gelmiş ve ebeveynile dilsizce konuşmak zaruretile pandomimada büyük meleke peyda etmiştir. Bunun tesirile 1912 de sinemacılığa sülûk etmiş ve hayli çalıştıktan sonra en maruf yıldızlardan biri olmuştur.

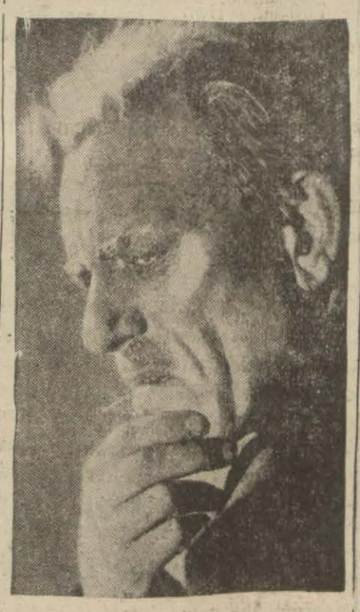

"Lon Chaney,, merhum

İngiltere sansürü bir kaç Soviyet filminin gösterilmesine müsaade etmiştir. Fakat Avam kamarasından buna itiraz edilmektedir.

* * *

Byrdin kutbü cenubî seyahati Londrada Karlton tiyatrosunda gösterilmiştir. Halk büyük bir alâka ile vak'ayı takip etmiştir.

* * *

Loyd Ceorge "A l'vest, rien de norvean,, filminin ilk iraesinde bulunmuş ve çok mütehassis olduğunu söylemiştir.

"Ho y o d,,da Fransız sinema kolonisi

"B.r kadın yalanı, filmnden

Bizde sinema haberleri

— Bir Alman firması hesabına Almanca sözlü olarak çevrilmeğe başlanan ve (Claud Farére) Klod Farer'in "Öldüren adam" ismindeki eserinden alman bir filmin İstanbula ait manzaralarını çekmek üzere bir hey'et bir hafta sonra şehrimize gelecektir.

— Eski Lüksenburg sineması yerine inşa edilmekte olan "Glorya,, sinemasının 15 teşrinievvelde açılacağı haber veriliyor.

— Melek sinemasının arka tarafına Sinemacılık ve tiyatro anonim şirketi tarafından inşa edilmekte olan ve Opera sinemasının müstecirleri tarafından kiralanmış olan "Artistik,, sineması bir aya kadar açılacaktır.

— "Melek,, sineması bu sene şayanı dikkat bir yenilik yapmıştır. Amerika ve bazı Paris sinemalarının tatbik ettiği bu yenilik şudur:

Muntazam ve yeknesak şık kostümler giyinmiş olan memurlar herkese parasız program tevzi etmektedir. Bundan başka bedava vestiyer tesis edilmiştir..

"Melek,, sahiplerini bu yeniliklerden dolayı tebrik ve diğer rakiplerinin de bu iyi işe iktıfa edeceklerini ümit ederiz.

— Majik sineması Eylûlden itibaren eski müstecirleri olan Taranto Ef ve arkadaşlarından Haka film sahibi Halil Kâmil Beye intikal etmiştir.

...ta boyanmakta ve yeni mevsime hazırlanmaktadır.

Majik sineması da sesli makine ile mücehhez olacaktır.

* * *

1917 senesinde büyük bir yaralanmak neticesi olarakBirmingham sükkânından M. Sulivan konuşmak hassasını kayip etmiş. Fakat geçen ay "A l'Anest, rien de norvean,, filmini görmüş ve muharebe senelerini tekrar hatırlıyarak mütehassis olmuş ve tekrar konuşmağa başlamıştır.

Olga Bakanovanın yakında bir çocuğu dünyaya gelecektir.

* * *

Çarli Çaplinin sabık karısı Lita Grey Royd, Arcey ile evleneceğini söylemiştir.

* * *

Brigitte Leu çevirmekte olduğu filmi bitmiş ve Londrayı gezmeğe vakit bulamadan Elstree'den hareket etmiştir.

* * *

Amerikada garip bir hâdise olmuştur. Son zamanlarda Almanyada Gosefh von Lteruberg "Mavi Melek,, isminde bir film çevirmiş, bu filmde Emil Yannings ile beraber Lterubergin yeni meydana çıkardığı çok garip cazip, Marlene Dietireh isminde bir yıldız oynamıştır.

Amerikalılar Marlene Dietrehi hemen Hollywooda davet etmişler fakat bu san'atkârla beraber vazii sahne Josefh voi Sternberg de seyahate çıkmıştır.

Anlaşılan Strenberg genç artistin cazibesine tahammül edememiş.

Strenbergin karısı bundan müteessir olarak, Amerikada büyük bir nüfuz sahibi oaln ve bir zamanlar komik Fattey ile, karısını başlıyan Charile Çaplini afaroz eden bir papaz cemiyetine müracaat etmiş.

Marlene Dietrich Avrupaya avdet etmek mecburiyetinde kalmıştır.

Bu vak'ayı haber veren Fransız gazetesi, bunun Amerikanın serbestliği kabili telif olmadığını ilâve ediyor.

Sinema buhranı Amerikada vardır. Los Angeleste son zamanlarda 50 sinemanın kapandığı haber veriliyor.

* * *

Amerika Bahriye nazırı krovazör ve zırhlıların manevralarını sesli filme aldırmıştır. Ve bunun için bütçede 19,000,000 frank ayrılmıştır.

* * *

Sesli filmden husule gelen bir lârizden Berlinde 51 salon kapatılmıştır.

Tayyare piyankosunu kazananlar..

Dünkü keşidede kazanan talililer kimlerdir?. Büyük ikramiye bugün çekilecek...

N.	L.	N.	L.	N.	L.	N.	L.	N.	L.	N.	L.
86	40	9299	40	17822	40	26074	60	35920	40	45876	40
91	40	9329	40	17893	40	26096	40	35937	40	45930	60
136	40	9338	40	17908	40	26114	40	35963	350	45968	100
143	40	9362	100	18065	40	26248	60	36006	40	46021	40
172	40	9530	60	18363	40	26531	40	36189	350	46180	100
208	60	9778	100	18407	60	26668	100	36175	40	46135	60
486	60	9811	60	18495	60	26701	100	36210	100	45237	100
488	40	9922	40	18496	100	26707	40	36328	60	46501	100
536	40	10213	40	18512	40	26760	100	36331	100	47505	60
609	40	10322	40	18546	40	26788	60	37284	100	46624	40
661	60	10342	60	18563	40	26827	40	37373	100	46698	1000
722	40	10343	100	18680	100	27052	40	37398	40	46732	350
758	350	10361	40	18727	40	27242	40	37401	100	46907	60
794	350	10400	100	18760	40	27365	100	37405	30	47058	40
816	40	10488	60	18783	100	27444	100	37534	40	47132	40
855	60	10557	60	18796	60	27520	60	37569	40	47194	100
1057	40	10624	60	18943	40	27615	60	37782	60	47256	40
1128	100	10624	100	19123	60	27616	40	37934	40	47711	60
1151	40	10636	60	19240	40	27656	40	37981	60	47776	40
1180	100	10716	40	19253	40	27744	40	38002	40	47887	40
1210	60	10757	40	19342	100	27812	60	38146	40	47921	40
1464	40	10897	100	19374	40	27862	40	38359	100	48078	60
1523	40	10928	40	19481	60	28110	60	38463	40	48226	100
1664	100	10980	40	19518	100	28217	60	38511	60	48317	40
1809	40	11068	40	19546	40	28230	40	38528	100	48400	60
1909	60	11109	60	16570	40	28386	60	38665	100	48410	40
2078	60	11130	60	19620	100	28581	40	38747	100	48428	100
2124	40	11177	350	19711	40	28684	40	38760	60	48449	60
2177	70	11285	100	19739	40	28116	100	38841	40	48536	40
2206	60	11305	60	19799	40	28956	60	38935	60	48572	40
2390	60	11392	40	19802	60	29067	350	38982	100	48728	350
2440	40	11424	350	19868	100	29132	40	38987	100	48758	1000
2492	40	11465	40	19924	60	29300	100	39155	100	48810	60
2561	60	11476	40	19956	60	29377	100	39283	40	48866	60
2596	60	11494	100	20049	40	29558	60	39346	100	48889	60
2600	40	11617	40	20216	40	29741	40	39384	100	48955	1000
2605	40	11786	60	20336	40	29836	40	39430	40	49072	60
2608	100	11817	60	20414	100	29881	100	39498	40	49368	60
2609	40	11824	40	20530	100	29895	100	39526	100	49364	60
2667	60	12019	100	20658	60	29995	40	39558	40	49536	40
2768	100	12061	40	20670	100	30129	100	39565	100	49698	100
2785	100	12115	40	20778	40	30244	60	39616	60	49728	100
2914	60	12135	40	20867	60	30297	60	39757	40	49773	100
2957	60	12166	40	20921	100	30319	40	39930	40	49792	100
3037	40	12214	40	21031	40	30346	40	40041	40	49951	40
3365	60	12248	60	21082	60	30354	60	40173	40	49960	40
3375	40	12289	40	21180	60	30368	100	40260	2500	50006	40
3482	40	12315	100	21263	100	30489	40	40279	100	50010	40
3487	40	12576	100	21322	40	30607	100	40340	350	50055	40
3517	40	12674	100	21517	100	30670	60	40394	60	50125	60
3566	40	12808	40	21535	1000	30884	350	40465	100	50288	60
3578	100	13010	100	21578	40	30912	40	40474	40	50339	40
3610	100	13015	40	21840	60	30974	60	40518	40	50357	100
3645	40	13016	1000	21958	60	30991	40	40558	40	50395	100
3739	40	13026	40	21979	40	31008	100	40604	3500	50440	40
3879	60	13073	40	21996	100	31012	60	40611	1000	50763	100
3934	40	13133	60	22013	350	31036	60	40661	100	50801	40
3988	40	13150	40	22205	40	31083	60	40685	40	50856	60
4081	60	13256	40	22215	100	31184	40	40783	60	50919	60
4121	60	13303	100	22258	100	31281	40	40872	60	50959	40
4160	60	13376	40	22366	350	31320	40	40877	40	50974	40
4189	60	13441	60	22367	100	31320	40	40930	350	50994	40
4386	60	13497	40	22470	60	31353	60	40943	40	51095	40
4768	60	13568	60	22577	40	31415	60	41049	100	51187	40
4788	100	13630	60	22578	40	31430	60	41232	100	51228	10000
4838	40	13706	40	22666	100	31586	100	41243	1000	51381	60
4885	40	13722	40	22784	2500	31782	60	41337	40	51479	60
5084	40	13977	100	22867	40	31888	40	41533	40	51491	100
5085	49	14021	40	22909	60	31909	350	41577	40	51685	40
5107	40	14074	60	22969	40	31937	40	41755	60	51816	40
5198	40	14130	40	22970	40	32065	350	41850	40		
5234	40	14341	40	23130	100	32179	60	41874	100	51833	60
5240	1000	14343	60	23137	40	32224	100	42001	100	51871	40
5334	60	14391	40	23220	60	32234	60	42072	40	51903	40
5432	40	17476	100	23268	350	32303	40	42096	100	51949	100
5920	100	14748	350	23345	40	32306	60	42107	40	52041	60
6006	40	14955	100	23364	40	32379	60	42311	40	52245	100
6081	40	15045	40	23371	100	32393	40	42439	60	52277	60
6092	60	15131	40	23623	40	32753	100	42639	60	52373	100
6027	40	15137	40	23652	60	32857	40	42768	49	52387	60
6113	1000	15141	40	23709	100	33031	40	43070	100	52581	60
6183	60	15159	1000	23736	100	33222	60	43086	350	52684	40
6236	2500	15325	100	23746	100	33345	60	43095	100	52751	40
6244	60	15363	100	23796	40	33360	100	43184	40	52815	40
6282	60	15371	40	23865	60	33401	40	43219	100	52857	60
6485	100	15381	40	23899	100	33433	40	43282	100	52915	40
6814	60	15598	40	24032	40	33591	40	43376	40	52930	100
6885	60	15656	350	24040	100	33675	60	43487	40	53016	100
6970	40	15669	60	24109	60	33728	100	43579	60	53253	40
6004	60	15676	40	24147	1000	33738	40	43628	60	53272	40
7079	40	15712	100	24157	60	33896	40	43696	40	53297	100
7163	40	15727	100	24200	60	33942	60	43719	40	53387	40
7371	40	15732	40	24354	40	34004	40	43903	40	53584	40
7395	60	15808	40	24386	60	34129	40	43919	40	53633	40
7410	100	15812	60	24451	100	34269	100	43949	40	53718	40
7428	40	15890	40	24623	40	34273	40	44102	100	53764	40
7618	40	16005	100	24646	40	34306	100	44221	100	54030	1000
7637	60	16155	109	24696	60	34339	60	44422	40	54067	40
7859	40	16160	2500	24825	60	34550	40	44464	100	54099	100
7916	60	16195	40	24832	40	34582	40	44669	40	54161	100
8020	100	16334	60	25022	60	34658	40	44789	350	54222	100
8095	350	16349	40	25331	40	34739	40	44804	60	54309	100
8162	60	16424	100	25370	40	34814	40	44949	40	54409	40
8172	60	16441	40	25377	40	34858	40	44999	100	54558	40
8212	60	16445	60	25444	60	34978	40	45042	40	54633	60
8243	40	16529	60	25632	60	35051	60	45067	60	54655	40
8340	40	16843	60	25644	40	35185	100	45175	60	54692	60
8352	100	16873	60	25793	40	35266	40	45196	40	54712	100
8488	100	17068	40	25831	40	35272	1000	35203	60	54810	40
8701	40	17144	40	25861	100	35412	40	45286	60	54828	40
8807	60	17357	40	25898	40	35431	100	45352	40	54862	60
8886	100	17381	100	25930	60	35542	40	45442	100	55053	100
8968	100	17449	100	25971	40	35607	100	45447	40	55240	100
8971	60	17651	40	25982	100	35831	60	45727	60	55385	50
9017	40	17669	60	25986	60	35874	40	45744	40	55386	60
9143	350	17757	40	26073	40	35914	100	45763	40	55485	100

N.	L.	N.	L.
55541	100	57573	60
55671	40	57613	40
55808	40	57853	60
55921	40	57972	100
55989	40	57998	40
56024	100	58060	60
56027	40	58233	60
56085	40	58314	60
56167	40	58364	60
56172	40	5836	40
56333	40	58593	100
56376	100	58651	60
56457	40	58855	40
56719	100	58899	100
56786	60	59010	100
56806	100	59039	40
56845	40	59221	100
56974	40	59241	40
57016	100	59435	100
57230	100	59516	40
57345	40	59540	2500
57350	40	56616	60
67388	60	59746	60
57419	100	59945	60
57444	40	59905	50
57513	60		

Devlet Demiryolları idaresi ilânatı

Çelik çekme boru, Baklavalı saç ve teneke levhanın kapalı zarfla münakasası 27 birinci teşrin 930 Pazartesi günü saat 15, 30 da Ankarada Devlet demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat 15 e kadar münakasa komisyonu kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini üç lira mukabilinde Ankarada ve Haydarpaşada idare veznelerinden tedarik edebilirler.

* * *

33500 kilo delikli bakır antr-tuvaz çubuğunun kapalı zarfla münakasası 27 birinciteşrin 930 Pazartesi günü saat 15 te Ankarada Devlet demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat 14,30 a kadar münakasa komisyonu kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini beş lira mukabilinde Ankarada ve Haydarpaşada idare veznelerinden tedarik edebilirler.

* * *

Muhtelif ölçü âletleri kapalı zarfla münakasaya konmuştur.

Münakasa 29 eylül 930 pazartesi günü saat 15,30da Ankarada Devlet Demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 15e kadar münakasa komisyonu kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini bir lira mukabilinde Ankarada ve Haydarpaşadaki idare veznelerinden tedarik edebilir.

* * *

Haydarpaşa Liman ve Rıhtımında yapılacak kömür tahmil ve tahliyesi kapalı zarfla münakasaya konmuştur.

Münakasa 2 birinci teşrin 930 Perşembe günü saat 15,30 ta Ankarada Devlet Demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat 15 e kadar komisyon kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini 5 lira mukabilinde Ankarada ve Haydarpaşada idare veznelerinden tedarik edebilirler.

* * *

Aşağıda yazılı malzeme pazarlıkla satın alınacağından taliplerin 15-9-930 Pazartesi günü saat 9 dan 11 buçuğa kadar isbatı vücut etmeleri ve tahriren fiat vermeleri ilân olunur.

300	Kg	Toz kükürt
300	„	Göz taşı
250	Adet	Kışlık caket — takım (yerli)
250	„	„ pantalon — takım (yerli)
250	Çift	„ tozluk — takım (yerli)
250	Adet	„ kasket — takım (yerli)
750	„	Don yerli
750	„	Gömlek „
750	Çift	Çorap „
500	„	Ayak kabı
250	Adet	Boyundan geçme fanila (yerli)
40	Kg	Taranmış kenevir „
10	„	Âdi sünger „
1	Adet	Yazı makine masası „
1000	„	Lokomotif için tampon grasör garnitürü (yerli) 200×240
30	Kg	Kösele 4 m/m kalınlıkta (yerli)
24	Adet	Hamal arkalığı (meşin) „
300	Kg	Şeker „
10	„	Kösele „
92	Adet	Muşamba caket 90 cm bey „
6	Tüp	Kopya makine mürekkebi
10	Adet	Fihrist defteri (büyük)
2	„	İstor 1,00×1,75 komple yerli
12	„	Memur masası (kroki mucibince)
10	Tüp	Makine mürekkebi (viyolet renkte)
4	Adet	Milimetrelik kâat defter halinde
2	„	Şapirograf muşambası No 5
2	Kg	Harita verniği
37	„	Bakır çıplak tel 6 2-mm — yerli
53	„	„ „ 10 „ — yerli
85	„	„ „ 16 „ — yerli
180	„	„ „ 25 „ — yerli
100	„	„ izöle tel 10 „ — yerli
200	„	„ „ 16 „ — yerli
200	„	„ „ 25 „ — yerli
20	Adet	Enterüptör 6 A
10	„	Nipel
10	„	Grif
10	„	Duy normal
164	„	Porselen izolatör
33	„	Cerrah tırnak fırçası
12	„	Cam kapaklı şişe 50 gr.
4	„	„ „ „ 150 „
2	„	Vantilâtörlü seyyar ocak büyük
2	„	Seyyar ocak iki körüklü
20	„	Tevzi tablosu için sigorta 6-25 komple
60	„	Anahtarlı duy edison normal
60	„	Duy A. nuris (2 lâmbalık) edison normal
10	„	Kristal abaşur
100	Kg	Dana derisi (yerli)
10	Adet	Kaynakçı için gözlük(mahfazalı) koyu renkli oksijen
30	„	Kaynakçı için gözlük camı
2	Adet	Kurşun pensi lokması hâkki
84	Pus	Yarım yuvarlak orta diş törpü 14 pus
3	Adet	Yağ bileği taşı (mahafazalı)
2	„	Yuvarlak zımpara taşı 150 m-m
1	„	„ „ „ 200 „
3	„	Düz perger 160 „
1	„	„ „ 220
6	„	Marangoz nişangeci
6	„	Cam elması
1	„	Marngoz el makası düz 10 m-m
3	„	„ „ „ 41 „
3	„	Muhaddep rende 20 „
3	„	Mukaar „ 20 „
3	„	Zaviyeli „ (çıta rendesi)
15	„	Donanma bayarağı 0,50×0,75 yerli
11	„	Tesviye ruhu şişesi tulü 5 santim
6	„	„ „ „ „ 8 „
25	„	Galvanize gaz borusu dirseği 1/2
25	„	„ „ „ „ 5/8
25	„	„ „ „ „ 3/4
25	„	„ „ „ T 1/2
25	„	„ „ „ T 5/8
25	„	„ „ „ T 3/4
1	„	Rakor şıringası No 5
3	„	Koltuklu sandalye yerli
60	Lâvha	Lavha klingrit 4 m/m
100	m	Bez hortum 68 „
1000	Kg	Mermer tozu (yerli)
5	Adet	Şef yazıhanesi „
2	„	Çeki ptaline mahsus makine
300	Kg	Altı köşe dişli somun 3/4
25	M.	Bez hortum 80 m/m
2	Adet	Bidon 50 Kg
1	„	Tarihli madeni damga
9	„	Porselen lavabo ibriği
2	„	Alaminyom tencere Küçük
2	„	Pirinç tükürük hokkası
1	„	Lâstik damga
5	Kg	Ateş emya boya
5	„	Siyah emaye boya
1	Adet	Benzin ocağı yerli (kroki gibi)
2	Takım	Bir gramdan bir kiloya kadar (dirhem seri) (yerli)
4	Adet	El karpit lâmbası 0,250 gr.
2	„	Karpit projöktör feneri
1	„	Tahta palanga makarası iki dilli
1	„	Dişli çarklı palanga cereskal 2,500 kg
30000	„	Zarf pulu (numune gibi)
50	Kg	Naftalin
100	„	Tutkal
4	Adet	Otomobil iç lâstiği 33×600
4	„	„ dış „ 33×600
2000	M.	Siyah mücellet bezi (yerli)
270	Adet	Yaba 8dişli
1000	M.	Bakır izole tel 1,5 m-m 2 (yerli)
200	„	„ „ 50 „ „
1000	Kg	(N P 8) Udemiri 80×45×6
9	Adet	Elektrik için âdi siperi saika
60	„	Hattı havai serfili 25 m-m
15	„	„ „ „ 35 „
1	„	Avukat çantası âdi (yerli)
20	„	Sulu boya fırçası 2×108
15	„	Meydan lâmbası memesi 10 Kg
8	„	Gemici el feneri
40	„	Uzun kıllı kalemkâr fırça domuz kılı 5×319
40	„	„ „ „ „ „ „ 7×319
40	„	„ „ „ „ „ „ 9×319
40	„	„ „ „ „ „ „ 12×319
20	Adet	Demir çenberli „ „ 8×406
30	„	„ „ „ „ 10×406
30	„	„ „ „ „ 12×406
30	„	„ „ „ „ 16×406

Saat 11, 1-2 dan sonra fiat kabul edilmez. İzahat almak, isteyenler pazartesi pazar günleri mübayaa kısmına müracaat etmelidirler. arzolunan malzemeden yerli bulunan aksam için iştirak edecek taliplerin numunelerini beraber getirmeleri numunesiz vuku bulacak teklifatın kabul edilmeyeceği ilân olunur.

Piyango müdürlüğünden:

Müdürlük için mübayaa edilecek olan 24 ton yerli maden kömürü için itaya talip olacakların pey akçeleri ile birlikte 15-9-930 pazartesi saat onbeşte piyango müdürlüğünde müteşekkil tayyare mübayaa komisyonuna müracaatları.

Zayi ruhsatname

Çenberlitaşta Vezirhanında kâin trikotaj fabrikama ait 3-5-11930 tarih ve 1684 numaralı ikinci sınıf muafiyel suhsatnamemi zayi ettim. Yenisini çıkartacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur. Bulup getirene mükâfat verilecektir.

Ligor Romenidis

Doktor

HAFIZ CEMAL

Cumadan maada günlerde öğleden sonra saat (14 - 16) da İstanbul Divanyolunda (118) numerolu hususî kabinesinde hastaların kabul eder.

Telefon: İstanbul 2389

Evkaf Levazım müdürlüğünden:

Mütekaidin ve Eytam ve Eramili Evkaf Eylül 930 ilâ ... Teşrinisani 930 üç aylık maaşlarını 13 Eylül 930 Cumartesi ... tesviye olunacağı cihetle eshabı maaşın şubelerine müracaat ... maaşlarını almaları.

Kız Muallim mektebine girmek istiyenlere:

İstanbul Kız muallim mektebi müdürlüğünden:

1 — Mektebimizin ana muallim kısmına orta mektep mezunlarile lise ikinci devre birinci sınıf talebesinden 15 Hanım alınacaktır.

2 — Bu kısım da leyli ve meccanidir.

3 — Bu kısımdan mezun olanlar hem ilk hem de ana mekteplerinde muallimlik yapmak selâhiyeti ... olacaktır.

4 — Taliplerin miktarı on beşi geçtiği taktirde müsabaka yapılacaktır.

5 — Bu kısmına girmek istiyenler: A) Hüviyet cüzdanı, B) 4 tane resim, C) orta mektep şehadetname ve lise tasdiknamesi ile 20 eylül 1930 akşamına kadar mektebe müracaat etmeleri.

DANTOS Hasan Dis Macunu

Bir harikai san'at olup 20 kuruştur

DANTOS Diş macunu dişleri 100 sene yaşatır, çürümekten vikaye eder. Dişleri inci gibi beyazlatır. Diş etlerini kuvvetlendirir ve kanamaktan meneder ve dişlerin arasında kalan tefessühatı ve ufunetleri izale eder. Diş ağrılarına, nezlelerine mâni olur. Ağızda gayet lâtif bir serinlik ve rayiha bırakır. Mikropları imha eder ve ağızdan gelecek her türlü hastalıkların sirayetine mâni olur. Avrupada daima birinciliği alır ve birinciliği diplomalarla musaddaktır. En büyük mükâfatı ihraz eder. Altın madalya ve nişanlar almıştır. Hasan ecza deposu. Dantos diş macunu yerine başka bir marka verilirse almayınız. Çünkü Dantos dünyanın en enfes ve mükemmel diş müstahzarıdır. 20 kuruştur.

Türk kadınları **BİÇKİ YURDU Müdürlüğünden:**

18 inci ders senesi için talebe kaydına başlanmıştır. DiVANYOLU Tel. İst 2083

ORTA DERECEDE

Kayseri Talas Amerikan Mektebi

Lisan Ticaret San'at

Leylî ücreti 250 lira - Neharî ücreti 40 lira

Tedrisat 24 Eylülde başlıyacaktır.

Yalnız erkek talebe kabul olunur.

Talebe kaydına başlanmıştır.

Manisa vilâyetinden:

Bedeli keşfi lira	K.	münakasa müddeti	
34527	61	13 eylül saat 11,5 da	Manisa istasyonundaki ikmali inşaat ve elektrik tesisatı
11119		13 eylül saat 11 de	Salihlide mekteP inşaatı
12524	54	13 eylül saat 10,5 da	Ahmetli nahiye merkezinde mekmektep inşaatı.
8377	13	13 eylül saat 10 da	Manisadaki Necati Bey mektebi ihata dıvarı inşaatı.
6156	38	13 eylül eaat 9,5 da	Salihlide Altın ordu mektebi ihata dıvarı inşaatı.
6077	30	13 eylül saat 9 da	Akhisarda Gazi mektebi ihata dıvarı inşaatı.

Yukarda keşif bedelleri ile ihale vakitleri gösterilmiş olan mekteplerin ve ihata dıvarlarının inşaatı kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır. 661 numaralı kanun dairasinde olmak üzere kapalı zarfların tam muayyen vakitlerinde makamı vilâyette kabul olunacağı, taliplerin ehliyet vesikalarile ticaret odası vesikalarını yetlerinde bulundurmaları ve inşaat ve şerait hakkında tafsilât almak istiyenlerin vilâyet Maarif müdürlüğüne müracatları lüzumu ilân olunur.

SPOR

Hayattan zevkalmak ve daima neşeli, sıhhatlı ve faal bulunmak âsabı kuvvetten düşürmemekle mümkündür. Sıhhatinizi muhafaza, sinirlerinizi takviye faaliyetinizi tezyit için küçükler ve büyükler tarafından mükemmel bir kuvvet ilâcı olarak tanılan

Arsénoferratose kullanınız.

Her eczanede bulunur.

Kız ve Erkek - Leylî ve Neharî

İstiklâl Lisesi

Ilk, Orta ve Lise kısımlarını muhtevidir.
Bütün sınıfları mevcuttur.
Kız ve erkek talebe ayrı kısımlarda ve ayrı teşkilât dahilinde idare edilmektedir.

TALEBE KAYDINA BAŞLANDI

Talep vukuunda tarifname gönderilir.
Şehzadebaşı polis merkezi arkasında
Tel: İst. 2534

Evvelâ SAYFİYENİZ sonra EVİNİZ için uzun ve kısa mevceli harikulâde

PHILIPS RADIO

FiLiPS 2802

Radyo Makinesi

Elektrik cereyanı veya pil ile işler. 10 ilâ 2400 metre mevceli istasyonları alır.

Müstesna ve gayri kabili kıyas kuvvei tefrikıye ve safiyet.

Gramofon Plaklarınızın

S.si.i yükseltmek için bir tecrübe yapılmas... eyiniz.

HELiOS

Müessesat Galata Hezaran Han No. 14 posta kutusu Galata 400

Arnavutköyünde kâgir çifte saraylarda

Leyli ve neharî **Feyziati liseleri** kız ve erkek

Ana sınıfı, ilk sınıfları ve ayrı teşkilât dahilinde kız ve erkek orta ve lise kısımlarını muhtevidir. Asrın icap ettirdiği en mütekâmil vesait ve teşkilâtı haizdir. Kayit muamelesine başlanmıştır. Kayit için mektebe veya İstanbulda Basiret hanında Iktısat şirketine müracaat edilebilir. İstanbul cihetinden gelecek Neharî talebe için Fatihten Bebeğe kadar direkt vesaiti nakliye işlettirilecektir. Resmî karara tevfikan mektebimizde dahi 1 teşrinievvelde derslere başlanacaktır. **Tel: İst. 2867 - Bebek. 210**

Orman mühendis muavini

Yetiştirmek üzere **Orman ameliyat mektebi** açılmıştır. Leylî ve meccanîdir. Tahsil müddeti üç senedir. İstanbulda Büyükdere - Bahçeköyündedir.

Talebe kayt ve kabulüne başlanmıştır. Kayt ve kabul muamelesi 1 Teşrinievvel 1930 tarihine kadar devam edecektir.

25 talebe alınacaktır. Fazla talip zuhurunda aralarında müsabaka yapılacaktır.

Orman ameliyat mektebi kayt ve kabul şartları

1 — Talipler Türkiye cümhuriyeti tebaasından olacaktır.
2 — Taliplerin yaşları 25 ten yukarı olmıyacaktır.
3 — Talipler orta mektep mezunu olacaktır.
4 — Talipler, hastalıklı sakat olmadıklarını, arızalı yerlerde dağlık havalide yürüyüp gezmeğe ve hayvana binmeğe bünyevî teşekkülâtının müsait ve mütehammil olduğunu tasdik eden bir tabip raporuna malik olacaklardır.
5 — Talipler iyi ahlâklı olduklarını ve hiç bir gûna cezayı müstelzim ef'al ve harekâtta bulunmadığını beyan eden ve mahallî zabıtasınca tasdikli olan ihtiyar heyeti mazbatasına malik olacaklardır.
6 —Mektebe kaydolunan talebe olbaptaki şartlarına tevfikan noterlikten tasdikli kefalet senedi vereceklerdir.

Orman mühendis muavini olmak için orman ameliyat mektebinde tahsile talip olan orta mektep mezunları 1 teşrinievvel 1930 tarihine kadar İstanbulda Büyükdere-Bahçe köyünde Yüksek orman mektebi rektörlüğüne yahut orman müdürlüklerine, orman müdürleri olmıyan yerlerde en büyük mülkiye memurlarına bir kıta istida ile müracaat etmelidirler. Talipler istidalarına hüviyet cüzdanı, mektep şahadetnamesi, aşı şahadetnamesi, hüsnü hal mazbatasile tabip raporunu raptetmelidirler.

Nafıa Fen Mektebine Talebe Kabulü

Nafıa Fen Mektebi Müdürlüğünden:

1 — Mektep meccanî leylî ve tahsil müddeti üç senedir.
2 — Gireceklerin yaşı 17-25 olmalıdır.
3 — Lise mezunları imtihansız leylî ve Orta mektep mezunları Hesap, Cebir, Musattah hendeseden müsabaka ile alınır V 16 hafta neharî devam ederler.
4 — Kayt işi Eylûl 1 ilâ 17-1930 dayapılır.

Saraçhanebaşı'nda Horhor caddesinde Münir Paşa konağında

Leylî ve neharî **Hayriye Liseleri** Kız ve erkek

Ana, ilk, orta ve lise kısımları vardır. Kız ve erkek talebe ayrı ayrı kısımlardadır. Bütün sınıfları mevcuttur. Talim heyeti en maruf müderris ve muallimlerden mürekkeptir. Fransızca tedrisata ilk sınıflardan başlanır. Leylî talebenin bilhassa gıda ve sıhhatine azamî dikkat ve ihtimam olunmaktadır. Talebe mektebin hususi otomobillerile mektebe gelir ve akşam evlerine ayni vesaitle gönderilir.

Kayıt muamelesi devam etmektedir

Bursa Ziraat mektebi müdürlüğünden:

Kayıt ve kabul şeraiti

1 — Mektebe Orta mektep mezunları bilâ müsabaka alınır. Talipler mektebe alınacak miktarı tecavüz ettiği takdirde müsabakaya tabi tutulur.

2 — Mektep leylî ve meccanidir. Birinci maddedeki evsaftan başka mektebe girmek istiyen efendiler aşağıdaki şartları haiz olması lâzımdır:

A — Türkiye tebaasından olmak,
B — Sinni 19 dan yukarı olmamak,
C — Vücudü ziraata mütahammil olmak,
D — Sarî hastalıklardan salim olduğunu musaddak tabip raporu ile tevsik etmek,
E — Aşı şehadatnamesi ve hüsnühal mazbatasını haiz olmak,

3 — Bizzat ziraatla iştigal eden çiftçi ve arazi sahibi olduğunu tevsik edenler tercih olunur.

4 — Kayıt ve kabul zamanı Teşrini evvel bidayetine kadardır. Taliplerin ya doğruca mektebe veya Ziraat müdür ve memurlukları ve mülkiye memurları vasıtasile mektep müdüriyetine üç kıt'a fotograf ve vesaikle ba istida müracaat etmeleri lâzımdır.

5— Daha fazla malûmat almak istiyenlerin mektep müdüriyetine müracaat etmeleri lâzımdır.

M. ZEKERİYA
TOPLU TEDRİSATA UYGUN

Resimli Kıraat

Maarif Vekâleti M. T. T. heyetinin son defa kabul eylemiş olduğu hayat bilgisi esaslarına tatbikan irtibat cetveline göre tertip edilmiştir. Renkli resimlerile cazip ve sevimlidir.

Bir Kıraat kitabında neler aranır?

1 — Hayat bilgisine uygun olması.
2 — Çocukların merak ve alâkasını uyandırması
3 — Ruhiyat ve terbiye kaidelerine uygun olması.
4 — Temiz bir lisanla yazılması.
5 — Hikâyelerin anlaşılmasını kolaylaştıran bol resmi olması

İşte M. Zekeriya Beyin bu sene neşredilen Toplu Tedrisata Uygun Resimli Kıraati bütün bu şartları havidir. Şimdiye kadar bu derece mükemmel mektep kitabı görülmemiştir. Beş sınıfın da kıraatleri hazırdır.

Naşiri KANAAT kitaphanesidir.

Arzu eden mekteplere meccanen nümune gönderilir.

SEYRİSEFAİN

Merkez Acenta; Galata köprü Başında; Beyoğlu 2362 Şube acentesi; Sirkeci'de Mühürdar zade hanı altında. Telefon Ist. 2740

Trabzon birinci postası

(Cumhuriyet) vapuru 15 eylül Pazartesi 12 de Galata rıhtımından kalkarak İnebolu, Samsun, Giresun, Trabzon, Rizeye gidecek ve dönüşte Sürmene, Trabzon Tirebolu, Giresun, Ordu, Ünye, Samsun, İnebolu, Zonguldağa uğrayarak gelecektir. Hareket günü yük kabul olunmaz.

İzmir sür'at postası

(Gülcemal) vapuru 15 Eylül pazartesi 14,30 da Galata rıhtımından Kalkarak Salı sabahı İzmir'e varır ve çarşamba 14,30 da İzmir'den kalkarak perşembe sabahı gelir.

Vapurda mükemmel bir orkestra ve cazbant mevcuttur.

Istanbul - İzmir sür'at postasının kahve ocağı bir sene müddetle kiraya verilecektir. Son arttırması 15 - eylûl - 930 tarihinde yapılacağından isteyenlerin o gün saat 16 da levazım müdürlüğüne gelmeleri.

Karadeniz postası

Türkiye vapuru 14 eylül Pazar günü saat 20de Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Gerze, Samsun, Ordu, Giresun, Görele, Büyük liman, Trabzon, Sürmene, Rize, Mapavri, Pazar, Hopa)ya azimet ve ayni iskelelerle Ünye ve Fatsaya ugrayarak avdet edecektir.

Yük ve yolcu için mahalli müracaat: Sirkeci salonu karşısında Mizan Oğlu Han No: 2 Telefon Istanbul 354

Süleymaniye ahzıasker şubesinden aldığım 312 tevellütlü asker vesikamı zayi ettim yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.
Şehzade başı Kalender hane mahallesinde kovacılar caddesinde 121 numeroda Mehmat oğlu Hüseyin Cemalettin

Dr HORHORONİ

Beyoğlu Mektep sokak No 35 muayene sabahtan akşama akadar.

Piyango müdürlüğünden: Kurban ve sadakai fıtır afişlerinden 120 şer bin adet tab ettirileceğinden taba talip olacakların pey akçaları ile birlikte 13-9-930 cumartesi saat on beşte piyango müdürlüğünde müteşekkil tayyare mübayaat komisyonuna müracaatları.

Dr. İhsan Sami
İSTAFİLOKOK AŞISI
İstafilokoklardan mütevellit (ergenlik, kan çıbanı, koltuk altı çıbanı, arpacık) ve bütün cilt hastalıklarına karşı pek tesirli bir aşıdır.
Divanyolu No 189

İşte Elâstikî Kemerlerin Şaheseri

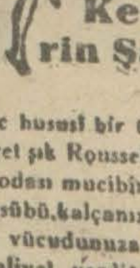

Metin ve hususî bir trikodan mamul gayet şık Roussel kemeri bali hazır modası mucibince size matlup tenasübü, kalçanıza letafet ve zarafet, vücudunuza yumuşaklık ve cevvaliyet verdiği gibi doğru durmanızı da temin eder. Mağazalarımızı ziyaret ve musavver katalogumuzu talep ediniz

Yegâne satış mahalli: Paristeki J. Roussel

İstanbul şubeleri Beyoğlunda Tünel meydanında No 13 ve İstiklâl caddesinde No 385

Fiatı 6 liradan itibaren

İZMİR - MERSİN

Lüks ve sür'at postası

GERZE vapuru 14 eylül Pazar akşamı saat 19 da sirkeci rıhtımından hareketle (Gelibolu, Çanakkale İzmir, Bodrum, Rados, Fethiye, Antalya, Alâiye, ve Mersine) azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkecide Küçük Kırzade hanındaki acentasına müracaat. tel: İst 3118

Galata acentası: Galata rıhtımı 35 numarada "Vuçino,, tel: B. O. 1169

SOÇETA ITALYANA DI SERVIST MARITTIMI

Konstantinopoli vapuru 15 eylül pazartesi günü Köstence, Odesa, Novorosiski, Batum, Trabzon ve Samsuna gidecektir.

Feda vapuru 15 eylül pazartesi günü Burgaz, Varna, Köstence, Sulina, Galas ve İbrail gidecektir.

Brazile vapuru 16 eylül salı günü saat 22 de Sitmar Levan Ekspres olarak Pire, Napoli Marsilya ve cenovaya gidecektir.

Tafsilât için Galatada merkez rıhtım hanında umumî acentesine müracaat. Tel: Beyoğlu 771 - 772 ve ya Beyoğlunda Perapalas altında Natta Nasyonal Türkiş turist acenaiye. Telefon Beyoğlu 3599 ve ya Tokatlıyan karşısında beynelmilel yataklı vagun kumpanyasına Tel: Beyoğlu 2330 ve yahut İstanbulda Eminönünde İzmir sokağında 8 Numarada acente vekiline müracaat.

Tel. İstanbul 779

SADIKZADE BİRADERLER VAPURLARI
KARADENİZ MUNTAZAM VE LÜKS POSTASI

İnönü vapuru 14 eylül Pazar günü akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Sinop, Samsun, ordu, Gireson, Trabzon, Sürmene, Rize) ye azimet ve aynı iskelelerle görele ve Vakfıkebire uğrayarak avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkecide Meymenet hanı altında acentalığına müracaat. Telefon: İstanbul 2134

Nazik Çamaşırlarınız için bu nazik temizleyici maddeyi kullanınız

LÜKS zarif ve şeffaf pul halinde imal edilmiştir.

Bu pullar okadar ince dir ki bir lâhzede mükemmel bir köpük husule getirir, o kadar saftır ki en narin kumaşları bile her dürlü yıkama tehlikesinden muhafaza eder. Bütün elbiselerinız hususi bir itina'ya layıktırlar. LÜKS ile yıkamak pek basit ve emin dır ve elbiselerinizi iki misli fazla dayandırır.

LUKS

KADIKÖY SÜREYYA SİNEMASI

Bu gün mevsimin en muazzam filmi (Mahpusun Şarkısı) sesli sözlü ve şarkılı.

Mes'ul Müdür: Bürhaneddin

"Gudyer„in halisane bir tavsiyesi:

Frenlerinize dikkat ediniz. Fren lastik asınmasına yüzde altmıs derecede amildir

Her sene memlektimize ithal edilen otomobil ve kamyon lâstikleri, memlekette mevcut otomobil ve kamyon mıktarına nisbetle çok fazladır. Bu nisbet mutlaka makul bir dereceye tenzil edilmelidir.

Bir tüccarın sattığı malın miktarını azaltmak için gazetelere paralar verip ilânlara girişmesi belki de ilk nazarda garip gelir. Fakat tüccar olmak, vatanî bir menfaati görmemek manasına gelmez. Herkes kendi sahasında gördüklerini söylemelidir ki iktısadî hayatımızdaki israflar azalsın, harice lüzumundan fazla paramız gitmesin.

Sonra lâstiklerin haddinden evel yıpranması, netice itibarile otomobil ve lâstik tüccarlarının da menfaatına muvafıktır. Otomobil ve kamyon işletme masrafı asgarî dereceye inmelidir ki otomabil sahibi olmak ve otomobil ve kamyon işletmek istifadeli ve kârlı bir hale gelsin. Yoksa mevcut olanlar nakliyecilik sahasından ayrılır. Yerlerine yeniler gelmez. Böylece de bu günkü fazla satış yarınki az satışı doğurur.

Şimdi sadada gelelim: (Gudyer) fabrikası, bir otomobil kamyon lâstiğinin aşınmasına amil olan sebepleri fennen tetkik ve tahlil etmiştir. Bu sebeplerden yüzde altmışı, frenlerden ibarettir. Fren, lâstiğin hayatında, yüzde altmış, diğer bütün amillerin mecmuu yüzde kırk derecesinde tesiri haiz olduğuna göre fren meselesi üzerinde tevakkuf etmek faidelidir:

Bir otomobilin tevakkuf vaziyetinden normal sür'at vaz iyetine geçmesi için muayyen bir zamana ihtiyaç vardır. Normal olan cihet sür'at zamanından tevakkuf vaziyetine ayni zaman zarfında avdet etmektir.

Hasıl olan lüzum üzerine fren kullanmak bu zamanı dörtte bir, hatta beşte bir derecesine indirmek demektir. Her anî ve cebrî hareket hayata karşı bir darbedir. Binaenaleyh normal surette de her fren kullanmak, lâstikleri, fren balatalarını ve otomobilin ve kamvonun kendisini vaktından evel ihtiyarlatacak bir harekettir. Binaenaley normal surette bile fren kullanmak ihtiyacını azaltmak için kalabalık caddelerde sür'atten fedakârlık etmek en muvafık bir tetbirdir.

Fakat asıl fenalık, frenin normal bir halde bulunmamasıdır.

Bunda da ilk ihtimal, fren mesahai sathiyesinin otomobil veya kamyonun ağırlığına mütenasip olmamasıdır. Her iki buçuk kilo ağırlığa bir santimetre murabbaı derecesinde fren sathı isabet etmelidir. Bu şart mevcut değilse netice lâstiklerin aşınması şeklinde tezahür eder.

Her otomobil ve kamyon muayyen bir ağırlık için yapılmıştır. Fren sathı da o ağırlığa göre hesap edilmiştir. Otomobil ve kamyona fazla ağırlık yüklenince frene daha sıkı basmak lâzım gelir ki, bu da lâstikleri vaktından evel aşındırır.

Sonra frenin ayarı çok mühim bir mesele teşkil eder. Ayar edilmemiş bir fren yalnız tesirini kaybetmiş bir fren değildir. Ayni vazifeyi görmek için haddinden fazla tazyika muhtaçtır. Bu da lâstiklerle balataları vaktinden evel ihtiyarlatır. Ayarı el yordamile yapmak ve eyi olup olmadığını tecrübe tarikile tetkik etmek usulü maksada kâfi değildir. Mutlaka son sistem ayar makinalarına ihtiyaç vardır. Bunların noksanı da memleketimizde haddinden fazla lâstik istihlâk edilmesinin sebeplerinden biridir.

Fren meselesine dikkat ederseniz lâstikleriniz daha ömürlü olur. Bundan hem sız paraca istifade edersiniz, hem de memlekete lâstık ithalâtının azalması itibarile Türk iktısadiyatı müstefit olur.

VEKİLİ UMUMÎ:

KEMAL HALİL, MEHMET RİFAT VE ŞÜREKÂSİ

Türkiye Otomobil, Lâstik ve Traktör Komandit Şirketi
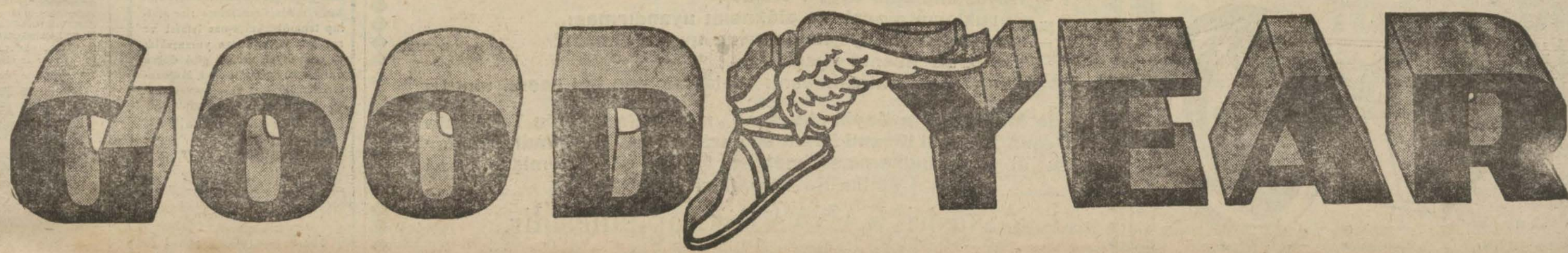
(Gudyer) in Türkiye vekâleti ve Istanbul satış yeri bir kaç güne kadar Taksim bahçesinin tam karşısındaki yeni binaya naklediliyor